

Almannamálaráðið

Lögtingið

Dagfesting: Skrivið her
Mál nr.: 21/00150-7
Málsviðgjört: EM
Eftirkannað: Lógartænastan
dagfestir

Lögtingsmál nr. xx/201x: Uppskot til lögtingslóg um framtíðarfulltrú

Uppskot til

Lögtingslóg um framtíðarfulltrú

Kapittul 1

Stovnan og innihald í framtíðarfulltrú

§ 1. Tann, ið fyltur er 18 ár og er førur fyri at bera seg skynsamt at, kann stovna eina framtíðarfulltrú til at koma í gildi, um viðkomandi seinni orsakað av sjúku, viknaðum sinnisligum virkisföri ella viknaðari heilsu ella líknandi ikki longur eigur evnini at taka sær av sínum viðurskiftum innan fyri tey øki, sum fulltrúin fevnir um, sbr. § 2, stk. 1.

§ 2. Framtíðarfulltrú kann verða veitt einum ella fleiri framtíðarfulltrúum við tí í hyggju at taka sær av fulltrúarveitarans fíggarligu og persónligu viðurskiftum. Fulltrúin kann verða avmarkað til at víkja at einum ella fleiri ávísu viðurskiftum.
Stk. 2. Í eina framtíðarfulltrú kunnu ein ella fleiri framtíðarfulltrúar í øðrum lagi verða settir, sum skulu taka við, um framtíðarfulltrúarnir, sbr. stk. 1, eru

forðaðir í at taka sær av uppgávuni, sbr. § 8, stk. 2 og 3, og §§ 13, 25 og 26.

Stk. 3. Í eini framtíðarfulltrú kann verða ásett, at ein triðipartur skal hava eftirlit við, hvussu tann, ið hevur framtíðarfulltrú, røkir uppgávuna.

§ 3. Fyri at ein framtíðarfulltrú skal hava gildi, skal fulltrúaveitari mæta persónliga á Familjufyrisitingini og undirskriva eina vátan/eitt oyðublað, sum verður áteknað av Familjufyrisitingini

Stk. 2. Ein framtíðarfulltrú kann eisini verða stovnað elektroniskt við at nýta ta talgildu loysnina, sum er tøk til tað.

Stk. 3. Familjufyrisitingin skal, tá ið framtíðarfulltrúin verður áteknað, geva almenna frágreiðing

- 1) um fulltrúarveitarans samleika,
- 2) um fulltrúarveitarin er førur fyri á skynsaman hátt at stovna framtíðarfulltrú,
- 3) um, hvørjir persónar eru til staðar undir átekningini, og

4) um aðrar umstøður, sum kunnu hava týðning fyri gildið í framtíðarfulltrúini.
Stk. 4. Fyri hvønn fulltrúarveitarar kann bara ein framtíðarfulltrú verða stovnað.

Kapittul 2

Framtíðarfulltrú gildiskoma

§ 4. Ein skrivlig umbøn um at seta eina framtíðarfulltrú í gildi verður latin Familjufyrisitingini av framtíðarfulltrúaveitarar ella framtíðarfulltrúunum í felag, um hesi eru fleiri.

Stk. 2. Áðrenn framtíðarfulltrúarnir lata inn umbøn, skulu teir umrøða hetta við fulltrúaveitaran uttan so, at viðkomandi ikki er førur fyri at skilja týðningin av tí. Um fulltrúarveitari í sambandi við orðaskiftið sigur seg vera ímóti umbønini, kann hon ikki verða viðgjørd.

Stk. 3. Áðrenn framtíðarfulltrúin letur inn umbøn, skal viðkomandi kunna næstringar fulltrúarveitarans um, at umbønin verður latin inn og um teirra møguleikar mótvegis Familjufyrisitingini at mæla ímóti, at framtíðarfulltrúin verður sett í gildi.

Stk. 4. Ein umbøn verður avvíst, um framtíðarfulltrúin ikki er stovnað á gildan hátt, sbr. § 3, ella um umbønin ikki lýkur krøvini í § 5, og krøvini ikki kunnu væntast verða gingin á mæti innan fyri eina stutta freist, sum Familjufyrisitingin ásetur.

§ 5. Ein umbøn sambært § 4, stk. 1 verður latin inn saman við læknaváttan um, at fulltrúarveitarin er komin í ta støðu, sbr. § 1, sum treytar, at framtíðarfulltrúin verður sett í gildi, sbr. tó stk. 2.

Stk. 2. Familjufyrisitingin kann síggja burtur frá kravinum um læknaváttan, sbr. stk. 1, um tað á annan hátt er sannað, at fulltrúaveitarin er í teirri støðu, sum nevnd er í stk. 1. Familjufyrisitingin kann eisini síggja burtur frá kravinum um læknaváttan, um fulltrúarveitarin handar inn umbønina og er førur fyri at skilja, hvat tað merkir.

Stk. 3. Ein umbøn, sum framtíðarfulltrúarnir handa, skal hava eina váttan við trú og heiður um, at tey tiltøk, sum nevnd eru í § 4, stk. 2 og 3, eru sett í gildi. Er málið ikki umrøtt við fulltrúarveitarar, skal frágreiðing um tað liggja saman við umbønini.

§ 6. Framtíðarfulltrúin, sum hevur biðið um læknaváttan, rindar útreiðslurnar til læknaváttanina, sbrt. tó stk. 2.

Stk. 2. Ein framtíðarfulltrúin kann fáa útreiðslurnar til læknaváttan afturgoldnar av fulltrúarveitarans ognum, tá ið framtíðarfulltrúin er sett í gildi, sbrt. § 17.

§ 7. Familjufyrisitingin kann sum undantak og við ongum samtykki fáa til vega uppáftur fleiri upplýsingar um fulltrúarveitarans viðurskifti, í tann mun tað er neyðugt fyri málsviðgerðina.

Stk. 2. Myndugleikar innan fyri almanna- og heilsuøkið og privat, sum bjóða sosiala tænastu og heilsuveitingar, veita eftir umbøn frá Familjufyrisitingini, sbr. stk. 1 upplýsingar um fulltrúarveitarans viðurskifti.

Stk. 3. Familjufyrisitingin kann krevja av persónum, sum kenna fulltrúarveitaran, tær upplýsingar, sum verður mettar neyðugar fyri málsviðgerðina, sbr. stk. 1.

§ 8. Familjufyrisitingin tekur avgerð um at seta framtíðarfulltrúina í gildi, um fulltrúarveitari verður mettur at vera í eini støðu, sum umrødd er í § 1, sbr. tó stk. 2 og 3.

Stk. 2. Framtíðarfulltrúin kann ikki verða sett í gildi fyri framtíðarfulltrúar og framtíðarfulltrúar í øðrum lagi, sum ikki hava fyllt 18 ár, eru undir verjumáli, ella sum sjálvir hava stovnað framtíðarfulltrú, sum sett er í gildi.

Stk. 3. Framtíðarfulltrúin kann ikki verða sett í gildi, um tað, grundað á tøkur upplýsingar, verður hildið at vera ivasamt. Er illgruni einans tengdur at ávísingum parti av framtíðarfulltrúnni ella at ávísingum framtíðarfulltrúa ella framtíðarfulltrúa í

øðrum lagi, kann Familjufyrisingin seta framtíðarfulltrúina í gildi fyri ein part.

Kapittul 3

Framtíðarfulltrú og rættarvirknadur

§ 9. Tann, sum hevur givið einum øðrum framtíðarfulltrú í fíggjarligum viðurskiftum, fær beinanvegin rættindi og skyldur móttvegis triðjamanni, tá ið framtíðarfulltrúi virkar í navni fulltrúarveitarans og innan fyri økið fulltrúarinnar.

Stk. 2. § 11, stk. 1, § 20, § 23, 1. pkt., §§ 25 og 26 og § 27, stk. 1, í lov om Aftaler og Retshandler paa Formuerettens Omraade verða nýttar til framtíðarfulltrú í fíggjarligum viðurskiftum.

§ 10. Tann, sum hevur givið øðrum framtíðarfulltrú í persónligum viðurskiftum, verður umboðaður innan fyri heimildarøkið í sambandi við almennar myndugleikar og privatar, tá ið teir gera uppgávur fyri tað almenna.

§ 11. Eru fleiri framtíðarfulltrúar, hava teir hvør í sínum lagi tær í §§ 9 og 10 nevndu heimildir, uttan so at annað er ásett í framtíðarfulltrúnni.

Stk 2. Framtíðarfulltrúar í øðrum lagi hava bara tær í §§ 9 og 10 nevndu heimildir, um framtíðarfulltrúarnir eru forðaðir í at taka sær av starvinum, sbr. § 8, stk. 2 og 3, og §§ 13, 25 og 26.

Kapittul 4

Framtíðarfulltrúaskyldur o.a.

§ 12. Tann, ið hevur framtíðarfulltrú, skal gera eftir ávísingunum í framtíðarfulltrúnni og innan fyri fulltrúarøkið taka sær av fulltrúarveitarans áhugamállum, og so vítt gjørligt taka fulltrúarveitaran og hjúnafelagan ella samlivan við, áðrenn fulltrúin verður nýtt í týðningarmiklum viðurskiftum.

Stk 2. Framtíðarfulltrúin skal varðveita neyðugar skjalfestingar fyri teimum avgerðum, tiknar eru fulltrúarveitarans vegna.

§ 13. Tann, ið hevur framtíðarfulltrú, kann ikki fulltrúarveitarans vegna gera rættargerðir við seg sjálvan ella annars nýta framtíðarfulltrúina í viðurskiftum, har ósambærilig áhugamál kunnu vera.

§ 14. Tann, ið hevur framtíðarfulltrú í fíggjarligum viðurskiftum, skal skilja millum fulltrúarveitarans peningaognir og sínar egnu. Tað er tó ikki galdandi, um framtíðarfulltrúin er fulltrúarveitarans hjúnafelagi ella samlivi.

§ 15. Tann, ið hevur framtíðarfulltrú í fíggjarligum viðurskiftum, kann ikki fulltrúarveitarans vegna geva gávur. Tað geldur tó ikki vanligar gávur, um virðið ikki stendur í mislutfalli við fulltrúarveitarans kor, ella gávur, ið eru ásettar í framtíðarfulltrúnni.

§ 16. Tann, ið hevur framtíðarfulltrú í fíggjarligum viðurskiftum, kann ikki skuldbinda fulltrúarveitaran við vedhaldi ella aðrari trygdarveðseting fyri triðjamansskuld.

§ 17. Er ikki annað ásett, kann tann, ið hevur framtíðarfulltrú, av fulltrúarveitarans ognu fúa neyðugan kostnað av at taka sær av tí starvi, sum stendur í framtíðarfulltrúnni.

§ 18. Misrøkir tann, ið hevur framtíðarfulltrú, sínar skyldur, er viðkomandi endurgjaldsskyldugur móttvegis fulltrúarveitarara fyri skaða, ið er elvdur tilætlað ella av ósketni.

§ 19. Landsstýrismaðurin kann áseta nærri reglur um skyldur og samsýning hjá framtíðarfulltrúum og framtíðarfulltrúum í øðrum lagi, eisini um skyldu at halda roknskap og eitt ovaramark fyri samsýningar.

Kapittul 5

Sambond við aðrar fulltrúir

§ 20. Tann, ið hefur framtíðarfulltrú til fíggjarlig viðurskifti, kann taka aftur aðrar fulltrúir innan fyri framtíðarfulltrúarumráðið, sum fulltrúarveitari gevur boð um.

Stk. 2. Tann, ið hefur framtíðarfulltrú til fíggjarlig viðurskifti, kann veita øðrum fulltrú fulltrúarveitarans vegna at taka sær av onkrum neyvt avmarkaðum fíggjarligum viðurskiftum innan fyri framtíðarfulltrúina. Ein slík fulltrú kann ikki fata um avgerðir, sum framtíðarfulltrúin, sbr. kapitli 4, ikki sjálvur kann taka fulltrúarveitarans vegna.

Kapittul 6

Eftirlit

§ 21. Familjufyrisitingin hefur eftirlit við tí, ið hefur framtíðarfulltrú.

Stk. 2. Verður Familjufyrisitingin eftir áheitan ella á annan hátt varug við viðurskifti, sum mugu haldast at vera í andsøgn við fulltrúveitarans áhugamál, kann Familjufyrisitingin kanna viðurskiftini.

Stk. 3. Tann, ið hefur framtíðarfulltrú, skal eftir umbøn geva tær upplýsingar, ið neyðugar eru fyri eftirlitið, og gera eftir boðum frá Familjufyrisitingini.

Stk. 4. Familjufyrisitingin kann annars fáa til vega upplýsingar, í tann mun tað er neyðugt til at taka sær av eftirlitinum. § 7, stk. 2 og 3, verður í tí sambandi nýtt á sama hátt.

Kapittul 7

At kalla aftur, broyta og steðga framtíðarfulltrú

§ 22. Tann, ið hefur stovnað framtíðarfulltrú, sbr. § 1, kann kalla aftur ella broyta fulltrúina, sbr. stk. 2 og 3.

Stk. 2. Framtíðarfulltrú, sum ikki er sett í gildi, kann verða tikin aftur í samsvari við

reglurnar um at stovna framtíðarfulltrú, sbr. § 3.

Stk. 3. Framtíðarfulltrú, ið sett er í gildi, kann verða tikin aftur ella broytt, um fulltrúarveitarin er førur fyri at skilja týðningin av tí. Eftir umbøn frá fulltrúarveitara tekur Familjufyrisitingin avgerð um tað. § 21, stk. 4, verður nýtt samsvarandi.

§ 23. Er tað ásett í fulltrúnni, kann tann, ið hefur eftirlit við framtíðarfulltrúunum, sbr. § 2, stk. 3, mótvegis Familjufyrisitingini heilt ella fyri ein part kalla eina framtíðarfulltrú, sum sett er í gildi, aftur.

§ 24. Ein framtíðarfulltrú steðgar, um fulltrúarveitarin kemur undir verjumál. Hetta er tó ikki galdandi, um verjumálið víðvíkur ávísing viðurskiftum, ið ikki eru fevnd av framtíðarfulltrúnni, ella at tann, ið hefur framtíðarfulltrú, ikki fær tikið sær av tí, sbr. §§ 12, 13 og 15.

Stk. 2. Ein framtíðarfulltrú steðgar, tá ið fulltrúarveitari doyri.

Stk. 3. Tá ið steðgað verður eftir stk. 1 og 2 fær § 24 í lov om Aftaler og Retshandler paa Formuerettens Omraade gildi.

§ 25. Ein framtíðarfulltrú steðgar, um framtíðarfulltrúin sigur starvið frá sær, kemur undir verjumál ella hefur stovnað eina framtíðarfulltrú, sum er sett í gildi.

Stk. 2. Framtíðarfulltrúin hefur skyldu til skrivliga at boða Familjufyrisitingini frá, at framtíðarfulltrúin steðgar.

Stk. 3. Eru aðrir framtíðarfulltrúar ella framtíðarfulltrúar í øðrum lagi, sum framhaldandi kunnu taka sær av starvinum, heldur framtíðarfulltrúin fram at vera í gildi við viðkomandi fulltrúum.

§ 26. Familjufyrisitingin kann uttan fyri tey føri, sum fevnd eru av §§ 24 og 25, taka avgerð um at steðga ella fyri ein part steðga framtíðarfulltrú, um treytirnar fyri íverksetan, sbr. § 8, ikki longur eru til staðar.

§ 27. Avgerðir hjá Familjufyrisingini um íverksetan, afturkalling, broyting ella steðg av framtíðarfulltrú hevir gildi frá teirri løtu, at avgerðin er tinglýst í persónbókini. *Stk. 2.* Afturkalling av framtíðarfulltrú, fevnd av § 23 hevir gildi frá teirri løtu Familjufyrisingin tinglýsir eini boð um tað í persónbókini.

Stk. 3. Verður Familjufyrisingin eftir áheitan ella á annan hátt varug við, at ein framtíðarfulltrú er steðgað av øðrum grundum enn teimum í stk. 1 og 2, ella at ein framtíðarfulltrúi ella fulltrúi í øðrum lagi er givin at taka sær av starvinum, skipar Familjufyrisingin fyri at tinglýsa boð um tað í persónbókini.

Kapittul 8

Kæra og ómaksgjald

§ 28. Fulltrúarveitari, fulltrúarveitarans hjúnafelagi ella samlivi, framtíðarfulltrúar og framtíðarfulltrúar í øðrum lagi kunnu sambært hesi lóg kæra avgerð hjá Familjufyrisingini til Kærunevndina í almanna-, familju- og heilsumálum.

Stk. 2. Fyri avgerðir, fevndar av § 27, stk. 1, er kærufreisten 4 vikur, eftir at avgerðin er tinglýst í persónbókini. Fyri aðrar avgerðir er kærufreistin 4 vikur, eftir at klagari hevir fingið boð um avgerðina.

§ 29. Landsstýrismaðurin kann áseta nærri reglur um ómaksgjald fyri umbøn um at seta í verk framtíðarfulltrú sbrt. § 4.

Kapittul 9

Gildiskoma og broytingar í aðrari lóggávu o.a.

§ 30 Hendan lógtingslóg kemur í gildi 1. januar 2022.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð, nær § 3, stk. 2 kemur gildi.

§ 31. Í anordning om ikrafttræden for Færøerne af værgemålsloven, sum broytt við lógtingslóg nr. 78 frá 29. mai 2017, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í §16, stk. 1 verður aftan á nr. 3 sum nýtt nr. sett:

“4) framtíðarfulltrúi hjá viðkomandi, 5) tann, ið hevir eftirlit við framtíðarfulltrú hjá viðkomandi, og sum hevir tikið framtíðarfulltrúina aftur,”. Nr. 4-7 verða eftir hetta nr. 6-9.

2. Í § 16, stk. 2 verður aftan á 1. pkt. sum nýtt pkt. sett:

“Familjufyrisingin kann við ongari umbøn fara undir rættarmál um verjumál í førum, tá ið ein framtíðarfulltrú ikki verður sett í gildi, eftir at biðið er um tað, ella tá ið framtíðarfulltrúin verður tikin aftur ella steðgar, sbr. kapittul 2 og 7 í lógtingslóg um framtíðarfulltrú.”

3. § 47 verður orðað soleiðis:

“§ 47. Skal verjin ella ein framtíðarfulltrúi gera ein rættarhandil við tann, sum er undir verjumáli ella hevir stovnað eina framtíðarfulltrú, sum er sett í gildi, ella eru teirra áhugamál í rættarhøvi ósamanbærlic, verður ein serligur verji tilnevndur.”

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Framtíðarfulltrúi er privatrættarligt og sjálvboðið alternativ til verjumál, og mettt verður, at ein ávísur tørvur er á skipanini við framtíðarfulltrú.

MEGD hevur vent sær til Almanamálaráðið við áheitan um at seta skipanina við framtíðarfulltrú í gildi í Føroyum. Familjufyrisitingin hevur somuleiðis upplýst, at tey hava fingið fyrispurningar um framtíðarfulltrú.

Ein framtíðarfulltrú er ein fulltrú, sum ikki verður sett í gildi, fyrr enn fulltrúaveitari gerst sjúkur ella ikki longur er førur fyri at taka sær av sínum egnu fíggjarligu og/ella persónligu viðurskiftum.

Við eini framtíðarfulltrú kann tann fulltrúarveitandi sjálvur velja og tilnevna ein ella fleiri persónar til í framtíðini at umboða seg og taka sær av sínum persónligu og/ella fíggjarligu viðurskiftum. So leingi fulltrúaveitari sjálvur er førur fyri at taka sær av sínum egnu viðurskiftum, er framtíðarfulltrúin óvirkin.

Talan er sostatt um eitt privatrættarligt og sjálvboðið alternativ til verjumál.

1.2. Galdandi lóggáva

Sambært verjumálslóginum kann Familjufyrisitingin seta í verk verjumál fyri ein persón, sum orsakað av sinnissjúku, íroknað ringa demenssjúku, sálarligt menningartarn ella álvarsliga viknaða heilsustøðu, ikki er førur fyri at røkja egin fíggjarlig og/ella persónlig viðurskifti. Viðkomandi kann sostatt fáa ein verja, ið kann taka neyðugu avgerðirnar fyri viðkomandi.

Verjumál er ein almenn fyriskipan, sum kann setast í verk uttan samtykki og uttan, at viðkomandi, sum verjumálið snýr seg um, verður tikin við upp á ráð. Hetta tí, at tá verjumál verður sett í verk, er viðkomandi longu í einari støðu, har tað ikki er ráðiligt at taka viðkomandi við í málsviðgerðina.

Sambært galdandi reglum um verjumál er sostatt eingin sjálvsavgerðarrættur.

Umframt í verjumálslóginum eru reglur um umboðan eisini í fyrisitingarlóginum og í avtalulóginum.

Sambært § 8, stk. 1 fyrisitingarlóginum kann hann, sum er partur í einum máli, til eina og hvørja tíð, tá málið verður viðgjørt, lata seg umboða av øðrum ella fáa hjálp frá øðrum. Myndugleikin kann tó krevja, at parturin persónliga er við, tá tað er av týðningi fyri avgerðina í málinum.

Hetta er tó ikki galdandi, um so er, at áhugi partanna í at lata seg umboða ella vera hjálptur má metast at eiga at víkja fyri munandi umhugsni fyri almennum ella privatum áhugamáli, ella har annað er ásett við lóg.

Um ein persónur ynskir eina ávirkan á sítt egna lív og framtíðar viðurskifti, hevur viðkomandi møguleika at gera eina fulltrú sambært galdandi reglum um fulltrú í avtalulóginum.

Soleiðis ber tað í ávísan mun til at ávirka, hvussu framtíðar viðurskifti verða avgreidd. Reglurnar um fulltrú í avtalulógini fevna tó bara um umboðan í fíggjarligum og ikki í persónligum viðurskiftum.

Nýggjar reglur um framtíðarfulltrú kunnu bøta um hesi viðurskifti og geva borgarum størri sjálvsavgerðarrætt.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Endamálið við skipanin er at styrkja um sjálvsavgerðarrættin og gera tað møgult hjá borgarum undir skipaðum viðurskiftum at hava eina ávirkan á sítt egna lív og framtíðar viðurskifti, hóast viðkomandi gerst sjúkur ella líknandi. Talan er um eina sjálvbodna skipan og eitt tilboð til borgaran, sum sjálvur ger av, um viðkomandi ynskir at nýta skipanina ella ikki.

Skipanin við framtíðarfulltrú er ein vælvirkandi skipan, sum er sett í gildi í hinum norðurlondunum. Lógin um framtíðarfulltrú varð sett í gildi í Danmark í 2017.

Við lóg verður stovnan av eini framtíðarfulltrú og innihaldið regulerað, soleiðis at ein og hvør, sum er yvir 18 ár og førur fyri at virka skynsamt kann gera eina framtíðarfulltrú, sum kann fevna um persónlig og/ella fíggjarlig viðurskifti. Ein ella fleiri persónar kunnu tilnevast sum framtíðarfulltrúar.

Fyri at ein framtíðarfulltrú skal hava gildi, skal fulltrúaveitari mæta persónliga á Familjufyrisitingini og undirskriva eitt oyðublað, sum verður áteknað av Familjufyrisitingini. Endamálið er at tryggja, at fulltrúaveitari er førur fyri at virka skynsamt og tryggja, at innihaldið er í tráð við ynskini hjá fulltrúaveitara.

Framtíðarfulltrúin verður sett í gildi, tá fulltrúaveitari ikki longur er førur fyri at taka sær av egnum viðurskiftum. Bæði fulltrúaveitari og fulltrúin kunnu seta fulltrúna í gildi við at venda sær til Familjufyrisitingina við læknávátan um heilsustøðuna hjá fulltrúaveitaranum. Tað er eitt krav fyri gildiskomu, at avgerðin um gildiskomu verður tinglýst í persónsbókina. Í hesum sambandi er neyðugt at gera broytingar í tinglýsingarlóggávu, sum Uttanríkis- og vinnumálaráðið varar av.

Tann, sum fær fulltrú, hevur tá heimild til at taka sær av viðurskiftunum hjá fulltrúaveitaranum og skal í størst møguligan mun taka fulltrúaveitara, hjúnafelaga ella onnur avvarðandi hjá fulltrúaveitara við upp á ráð, áðrenn avgerðir verða tiknar við heimild í fulltrúni.

Áðrenn framtíðarfulltrúin verður sett í gildi, kann hon takast aftur, broytast ella skiftast út við eina nýggja framtíðarfulltrú á saman hátt, sum hon varð stovnað. Soleiðis ber til at tillaga framtíðarfulltrúna eftir tørvi, so leingi fulltrúaveitari er førur fyri at skilja týðningin av hesum.

Familjufyrisitingin hevur eitt “hvílandi” eftirlit við framtíðarfulltrúanum, soleiðis at myndugleikin ikki fer undir nakað eftirlit, fyrr enn myndugleikin fær fráboðan ella á annan hátt gerst varugur við viðurskifti, sum stríða móti áhugamálunum hjá fulltrúaveitaranum. Myndugleikin skal sostatt ikki góðkenna ymiskar atgerðir, eins og tá talan er um verjumál.

Fulltrúarveitari, fulltrúarveitarans hjúnafelagi ella samlivi og framtíðarfulltrúar kunnu kæra eina avgerð hjá Familjufyrisingini til Kærunevdina í almanna-, familju- og heilsumálum.

Sambært uppskotinum kann ein framtíðarfulltrú eisini verða stovnað elektroniskt við at nýta eina talgilda loysn, um ein slík verður tøk til tað.

Við verkætlanini “Talgildu Føroyar” verða talgildar loysnir settar í verk so líðandi á einum felags portali, ein sokallaður Tænastuportalur. So hvørt sum talgildar skipanir taka yvir, detta handligar mannagongdir burtur, og samskiftið verður flutt frá pappírsoyðibløðum, brævaskifti og teldupostum til talgildu tænasturnar. Hugsast kann, at skipanin við framtíðarfulltrú verður ein partur av hesari talgildu loysnini hjá Talgildu Føroyum.

Sambært uppskotinum ásetir landsstýrismaðurin í kunngerð, nær hesin parturin kemur í gildi.

Í uppskotinum verða formkrøv til stovnan v.m. av einari framtíðarfulltrú ásett, og endamálið er ikki í hesari lógini at regulera, innan fyri hvørji økir ein framtíðarfulltrú kann verða stovnað.

Ein framtíðarfulltrú er viðkomandi á fleiri økjum, og ásetingar um umboðan umvegis eina framtíðarfulltrú eiga at vera ásettar beinleiðis í teimum lógum, sum økini snúgva seg um. Hetta er t.d. viðkomandi fyri tvingsilslógina og lóg um almannatrygd og tænastur. Somuleiðis er hetta viðkomandi innan heilsuøkið.

Neyðugar broytingar verða gjørdar í avvarðandi føroyskari lóggávu, tá ið høvið býðst.

Av tí at verjumálslógin eins og hetta lógaruppskotið hoyrir undir málsøkið persónsrættur, verða broytingar gjørdar í verjumálslóginum samstundis.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Við eini framtíðarfulltrú ber til at velja og tilnevna ein ella fleiri persónar til í framtíðini at umboða seg og taka sær av sínum persónligu og/ella fíggjarligu viðurskiftum. Ein framtíðarfulltrú er sostatt eitt privatrættarlig og sjálvboðið alternativ til verjumál.

Endamálið við uppskotinum er at styrkja um sjálvsavgerðarrættin og gera tað møguligt hjá borgarum undir skipaðum viðurskiftum at hava eina ávirkan á sítt egna lív og framtíðar viðurskifti, hóast viðkomandi ikki longur er førur fyri at røkja egin fíggjarlig og/ella persónlig viðurskifti.

1.5. Ummæli og ummælisskjal

Uppskotið er sent til ummælis hjá Familjufyrisingini, Dátueftirlitinum, Talgildu Føroyum, MEGD, Etiska ráðnum, Læknafelagnum, Kommunulæknafelagi Føroya, Almannaverkinum, Kommunufelagnum, stjórnarráðunum, og á almenna hoyringsportalini hjá Føroya Landsstýri.

Tá ið hoyringarfreistin var úti, vóru viðmerkingar komnar frá

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Mett verður, at uppskotið hevur nakað av fíggjarligum avleiðingum við sær fyri Familjufyrisitingina, sum skal umsita skipanina við framtíðarfulltrúum.

Umsiting av skipanini, undir hesum málsviðgerð í sambandi við átekning, gildiskomu, broyting og afturtøku av eini framtíðarfulltrú og eftirliti við framtíðarfulltrúum fer møguliga at krevja økta starvsfólkaorku. Hetta er tó tengt at, hvussu nógv velja at stovna eina framtíðarfulltrú.

Lógaruppskotið hevur møguliga við sær, at Familjufyrisitingin má gera tillagingar í kt-skipanum. Heimasíðan hjá Familjufyrisitingini skal tillagast, og oyðubløð og vegleiðingar skulu framleiðast.

Í lógaruppskotinum er ásett, at ein framtíðarfulltrú eisini kann verða stovnað elektroniskt við at nýta eina talgilda loysn, sum møguliga seinni verður tøk til tað.

Ein sjálgreiðsla, har ein framtíðarfulltrú verður stovnað elektroniskt, kann verða ment hjá Familjufyrisitingini ella hjá Talgildu Føroyum. Ein talgild loysn fer at hava fíggjarliga avleiðingar við sær. Kostnaðurin fyri eina slíka sjálgreiðslu er treytaður av, hvussu hetta verður gjørt, undir hesum um tað er Familjufyrisitingin sjálv ella Talgildu Føroyar, sum menna eina talgilda loysn, um sjálgreiðslan skal knýttast saman við øðrum skipanum, so sum málsviðgerarskipan o.a.

Tað ber ikki til at meta um kostnaðin av hesum í verandi løtu.

Sambært uppskotinum fær landsstýrismaðurin heimild at áseta nærri reglur um ómaksgjald fyri umbønir um at seta í verk framtíðarheimildir. Ómaksgjaldið kann verða við til at fíggja eina møguliga talgilda loysn av skipanini við framtíðarfulltrú.

Uppskotið hevur ikki fíggjarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Tað verður Familjufyrisitingin, sum skal umsita skipanina við framtíðarfulltrú. Mett verður, at málsviðgerð í sambandi við átekning, gildiskomu, broyting og afturtøku av eini framtíðarfulltrú og eftirliti við framtíðarfulltrúum hava umsitingarligar avleiðingar við sær fyri Familjufyrisitingina.

Uppskotið hevur ikki umsitingarligar avleiðingar við sær fyri kommunurnar.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Uppskotið hevur ongar slíkar avleiðingar.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið hevur ongar slíkar avleiðingar.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Uppskotið hevur ongar slíkar avleiðingar.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Uppskotið hevur við sær eina uppraðfesting av sjálvsavgerðarrættinum hjá fólki, sum orsakað av sjúku, viknaðum sinnisligum virkisføri ella viknaðari heilsu ella líknandi ikki longur eigur evnini at taka sær av sínum fíggjarlig og/ella persónligu viðurskiftum.

Ein framtíðarfulltrú verður sett í gildi, tá fulltrúaveitari ikki longur er førur fyri at taka sær av egnum viðurskiftum. Við læknávátan verður staðfest, um fulltrúarveitarin er komin í ta støðu, sum treytar, at framtíðarfulltrú kann verða sett í gildi. Framtíðarfulltrúin, sum hevur biðið um læknávátan, rindar útreiðslurnar til læknávátanina. Sambært uppskotinum kann framtíðarfulltrúin fáa útreiðslurnar til læknávátan afturgoldnar av fulltrúarveitarans ognum, tá ið framtíðarfulltrúin er sett í gildi.

Sambært uppskotinum fær landsstýrismaðurin heimild at áseta nærri reglur um ómaksgjald fyri umbønir um at seta í verk framtíðarheimildir, sum borgarin sjálvur rindar. Ómaksgjaldið kann verða við til at fíggja eina møguliga talgilda loysn av skipanini við framtíðarfulltrú, og ætlanin er ikki at nýta hesa heimildina, fyrr enn ein møgulig talgild loysn verður tøk.

Ein avgerð hjá Familjufyrisitingini um at seta í verk afturkalling, broyting ella steðg av eini framtíðarfulltrú hevur gildi frá teirri løtu, avgerðin verður tinglýst í persónbókini. Tinglýsingargjaldið er 1.000 kr., sum borgarin sjálvur rindar.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Uppskotið hevur ongar slíkar avleiðingar.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Lógaruppskotið hevur ikki við sær avleiðingar í mun til tvørgangandi millumtjóðasáttmálar.

1) Hoyvíkssáttmálin

Sáttmálin varð settur í gildi í Føroyum við *Løgtingslóg nr. 66 frá 18. mai 2006 um at seta í gildi Hoyvíkssáttmálan Sáttmáli millum stjórn Íslands, øðrumegin, og stjórn Danmarkar og Føroya landsstýri, hinumegin*. Sáttmálin hevur virkað frá 31. august 2005.

Løgtingið viðgjørði sáttmálan í løgtingsmáli nr. 15/2005, og tann 2. mai 2006 varð løgtingslógin endaliga samtykt av Løgtinginum.

Sáttmálin skipar Føroyar og Ísland sum eitt búskaparøki, har tað innan fyri innihaldsvídd sáttmálans er bannað at gera mismun vegna tjóðskap, virkisstað ella vegna vøruuppruna.

2) Evropeiski mannarættindasáttmálan, EMRS

Sáttmálin varð settur í gildi fyri Føroyar sum lóg tann 1. mai 2000 við *Anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention*.

Løgtingið viðgjørði sáttmálan í løgtingsmáli nr. 12/1994: Uppskot til samtyktar um Ígildissetan fyri Føroyar av lóg um Tann Evropeiska Mannarættindasáttmálan. Uppskot varð samtykt við 29–0 atkvøðum. Við løgtingsmáli nr. 92/1995: Uppskot til ríkislógar-tilmæli um Broyting í lóg um tann evropeiskan mannarættindasáttmálan varð samtykt, at protokollirnar 9–11 eisini skuldu setast í gildi fyri Føroyar. Evropeiski Mannarættinda-

sáttmálin sum samtyktur við løgtingsmál nr. 12/1994 og broytingarnar sum samtyktar við løgtingsmáli nr. 92/1995 komu tó ikki í gildi fyri Føroyar fyrr enn tann 1. mai 2000.

Evropeiski Mannarættindasáttmálin hevur til endamáls at verja borgarar í teimum evropeisku londunum ímóti mannarættindabrotum. Sáttmálin varð samtyktur í Evroparáðnum í 1950 við íblástri frá heimsyvirlýsingini hjá ST.

Ein røð av ískoytisprotokollum er lögð aftur at sáttmálanum gjøgnum árin. Í Føroyum er í gildi høvuðssáttmálin frá 4. november 1950 sum broyttur við protokoll nr. 3, 5, 8, 10 og 11 og ískoytisprotokollirnar nr. 1, 4, 6 og 7.

3) Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek

Sáttmálin er ikki settur í gildi í Føroyum sum lóg, men sum altjóða sáttmáli.

Løgtingið viðgjørði sáttmálan í løgtingsmáli nr. 162/2008 og nr. 163/2008, og tann 13. mai 2009 varð sáttmálin góðkendur av Løgtinginum.

Sáttmálin fekk gildi fyri Danmark og harvið eisini fyri Føroyar tann 23. august 2009.

Sáttmálin áleggur limalondunum at menna og fremja politikk, lógir og fyrisitingarlig mál, ið skulu tryggja rættindi hjá fólki, ið bera brek.

Sáttmálin er kunngjørdur við *Bekendtgørelse nr. 20 af 15. november 2017 af FN-konvention af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap.*

Danska Institut for menneskerettigheder hevur gjørt eina leiðbeining um sáttmálan: www.menneskeret.dk

Uppskotið er mett í mun til ST-sáttmálan um rættindi hjá teimum, ið bera brek og mett verður, at uppskotið er í samsvarið við sáttmálan.

2.9. Markaforðingar

Uppskotið hevur ongar slíkar avleiðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Uppskotið hevur ongar slíkar avleiðingar.

2.11. Skattir og avgjöld

Uppskotið hevur ongar slíkar avleiðingar.

2.12. Gjöld

Sambært § 3, stk. 2 í uppskotinum fæst ein heimild til vega at stovan eina framtíðarfulltrú elektroniskt við at nýta eina talgilda loysn, um ein slík verður tøk til tað. Við verkætlanini “Talgildu Føroyar” verða talgildar loysnir settar í verk so líðandi á einum felags portali, ein sokallaður Tænastuportalur. Hugsast kann, at skipanin við framtíðarfulltrú verður ein partur av hesari talgildu loysnini hjá Talguldu Føroyum ella beinleiðis hjá Familjufyrisingini.

Sambært § 29 í uppskotinum fær landsstýrismaðurin heimild at áseta nærri reglur um ómaksgjald fyri umbønir um at seta í verk framtíðarheimildir. Ætlanin er, at eitt slíkt

ómaksgjald kann vera við til at fígga eina möguliga talgilda loysn av skipanini við framtíðarfulltrú.

Ein avgerð hjá Familjufyrisitingini um at seta í verk afturkalling, broyting ella steðg av eini framtíðarfulltrú hefur gildi frá teirri løtu, avgerðin verður tinglýst í persónbókini. Tinglýsingargjaldið er 1.000 kr.

Sambært uppskotinum er tað eitt krav um eina læknávátan um, at fulltrúarveitarin er komin í ta støðu, sbr. § 1, sum treytar, at framtíðarfulltrúin verður sett í gildi. Borgarin rindar sjálvur fyri læknávátanina. Hevur framtíðarfulltrúin biðið um læknávátan, rindar viðkomandi útreiðslurnar til læknávátanina og kann tá fáa útreiðslurnar til læknávátan afturgoldnar av fulltrúarveitarans ognum, tá ið framtíðarfulltrúin er sett í gildi, sbrt. § 17.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Uppskotið hefur ongar slíkar avleiðingar. Skipanin við framtíðarfulltrú er eitt sjálvboðið alternativ til verjumál, og borgarar gera tí sjálvir av, um teir ynskja at stovna eina framtíðarfulltrú ella ikki.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Í § 19 verður heimilað landsstýrismanninum at áseta nærri reglur um skyldur og samsýning hjá framtíðarfulltrúum og framtíðarfulltrúum í øðrum lagi, eisini um skyldu at halda roknskap og eitt ovaramark fyri samsýningar.

Í § 29 verður heimilað landsstýrismanninum at áseta nærri reglur um ómaksgjald fyri umbøn um at seta í verk framtíðarfulltrú.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Uppskotið hefur ongar slíkar avleiðingar

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Uppskotið hefur ikki aðrar avleiðingar við sær enn tær, sum eru nevndar omanfyri.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Ja	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei

Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosíalar avleiðingar			Nei	Ja	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1

Stovnan og innihald av framtíðarfulltrúum

Ásetingin í uppskoti snýr seg um tey krøv, sum ein persónur skal lúka fyri at stovna eina framtíðarfulltrú, og ásetingin skilmarkar eisini hugtakið "framtíðarfulltrú" og ta støðu, sum treytar, at framtíðarfulltrúin verður sett í gildi.

Av 1. liði í ásetingini í uppskoti fylgir, at tann, ið kann stovna eina framtíðarfulltrú, skal hava fylt 18 ár og vera førur fyri at virka skynsamt.

Fulltrúarveitarin er sostatt ein vaksin líkamligur persónur. Fulltrúarveitarin skal eisini vera førur fyri at skilja og duga at skyna á fylgjunum av at lata eina bindandi framlítandi viljaváttan.

Krøvini til fulltrúarveitaran skulu vera lokin, tá ið framtíðarfulltrú verður stovnað, sbr. eisini § 3 í lógaruppskotinum og viðmerkingunum til hennara.

Ein framtíðarfulltrú kann verða stovnað við tí atliti at koma í gildi seinni, tá ið fulltrúarveitarin sum fylgja av sjúku, viknaðum sinnisligum virkisføri ella heilsu ella líknandi ikki longur hevur evnini at taka sær av sínum viðurskiftum innan fyri tey øki, sum eru fevnd av fulltrúnni. 2. lið hevur fyri ein part eina heilsufortreyt: "sjúku, viknað sinnisligt virkisføri ella heilsu ella líknandi", fyri ein part vantandi evni: "ikki longur hevur evnini at taka sær av sínum viðurskiftum innan fyri tey øki, sum eru fevnd av fulltrúnni". Gingið verður út frá, at metingarstøðið samsvarar við tað um heilsustøðu og vantandi evni í § 5, stk. 1 og 2 í lóg um verjumál, Orðaljóðið í ásetingini, sum er í uppskoti, víkir frá nevndu ásetingum í verjumálslóginum fyri at gera málið nútíðarligt.

So vítt fulltrúarveitari lýkur heilsuliga metingarstøðið, t.d. at vera diagnostiseraður við minnisvinni, kann framtíðarfulltrúin ikki verða sett í gildi, fyrr enn fulltrúarveitari sum fylgja av sjúku ikki longur hevur evnini at taka sær av teimum viðurskiftum, sum eru fevnd av framtíðarfulltrúnni (vantandi evni). Í mun til § 5, stk. 1 og 2 í verjumálslóginum hevur ásetingin í uppskotinum til framtíðarfulltrú onga treyt um, at tað – umframt metingarstøðið um heilsustøðu og vantandi evni - skal vera ítøkiligur tørvur á íverksetan.

Til § 2

Ásetingin í uppskoti ásetur innihaldið og vavið av eini framtíðarfulltrú.

Stk. 1 í ásetingini í uppskoti ber í sær, at ein framtíðarfulltrú kann verða latin einum ella fleiri framtíðarfulltrúum at taka sær av fulltrúarveitarans fíggjarligu og persónligu viðurskiftum. Fulltrúin kann verða avmarkað til at víkja at einum ella fleiri ávísnum viðurskiftum. Eins og tær vanligu fulltrúarreglurnar kann fulltrú verða veitt einum ella fleiri persónum (framtíðarfulltrúum). Treytin er, at framtíðarfulltrúarnir skulu vera líkamligir persónar, sbr. § 8, stk. 2. í lógaruppskotinum.

Framtíðarfulltrúin kann fevna um bæði fíggarlig og persónlig viðurskifti fulltrúarveitarans. Hvat viðvíkur fíggarligum viðurskiftum, kann ein framtíðarfulltrú sostatt fevna um tey somu viðurskifti sum verjumál, sbr. lóg um verjumál § 5.

Ein framtíðarfulltrú til persónlig viðurskifti hefur eitt trongari virkisøki enn verjumál, av tí at virkisøkið er avmarkað til at umboða fulltrúarveitaran mótvegis almennum myndugleikum, sbr. § 10 í uppskotinum og viðmerkingunum til tað, men eitt verjumál til persónlig viðurskifti kann fata um persónlig viðurskifti í breiðari týdningi, undir tí privat viðurskifti sum t.d. átrúnaðarlig viðurskifti.

Ásetingin er grundað á aðalregluna um avtalufrælsi, og ein framtíðarfulltrú kann sostatt fata um fulltrúarveitarans fíggarligu og persónligu viðurskifti alment ella bara eini ella fleiri ávís viðurskifti. Soleiðis fer t.d. at bera til at geva framtíðarfulltrú til at gera ávísar bankatænastur, at selja ella leiga út fastogn ella umboða fulltrúarveitaran mótvegis kommununi í sambandi við umsókn um hjálp heima við hús. Eisini verður fulltrú givin til at taka sær av øllum fulltrúarveitarans viðurskiftum, t.e. persónligu og fíggarligu viðurskiftum alment.

Væntandi verður framtíðarfulltrú stovnað sum ein breið fulltrú, sum gevur ógviliga rúmar heimildir til at virka fulltrúarveitarans vegna. Hetta hongur saman við, at tað kann vera trupult frammanundan at síggja, í hvørjum viðurskiftum tørvur kann taka seg upp at umboða fulltrúarveitara, og ein ov avmarkað heimild kann hava við sær, at fulltrúarveitarans áhugamál ikki verða røkt, tá ið fulltrúarveitari ikki longur sjálvur kann. Fulltrú við víðum heimildum vil sostatt vanliga vera í fulltrúarveitarans áhuga.

Sambært stk. 2 í ásetingini í uppskoti kann fulltrúarveitarin seta ein ella fleiri framtíðarfulltrúar í øðrum lagi, sum ikki fáa fulltrú at virka fulltrúarveitarans vegna fyrr enn í førum, tá ið primeru framtíðarfulltrúarnir hava forfall.

Ásetingin reksar upp viðkomandi forfalsstøður. Talan er um fyribils forfall, um rættargerð verður gjørd, har tann primeri framtíðarfulltrúin er í áhugamálsstríði við fulltrúarveitaran, sbr. § 13 í lógaruppskoti. Talan kann vera um varandi forfall, um primeri framtíðarfulltrúin, tá ið fulltrúin verður sett í gildi ikki lýkur treytirnar fyri at vera framtíðarfulltrúi, sbr. § 8, stk. 2 og 3, framtíðarfulltrúin sigur starvið frá sær o.a., sbr. § 25 í lógaruppskotinum, ella Familjufyrisitingin setur framtíðarfulltrúina úr gildi í viðurskiftum hjá viðkomandi, sbr. § 26 í lógaruppskotinum.

Er forfall, fær framtíðarfulltrúin ella fulltrúarnir í øðrum lagi beinanvegin - t.e. uttan avgerð frá Familjufyrisitingini – tær somu heimildirnar at virka undir og fáa somu skyldur álagdar, sum teir primeru framtíðarfulltrúarnir, sbr. kapitull 3 í lógaruppskotinum.

Talan er um eina drúgva uppreksing av teimum forfalsstøðum, har ein framtíðarfulltrúi í øðrum lagi fær heimildir til at virka undir, og tann subsidieri framtíðarfulltrúin fær sostatt ikki heimildir í øðrum forfalsstøðum, t.d. um tann primeri framtíðarfulltrúin er burtur í feriu.

Ein subsidierur framtíðarfulltrúi skal lúka somu krøv sum teir primeru framtíðarfulltrúarir, tá ið framtíðarfulltrú verður sett í gildi.

Eftir stk. 3 í ásetingini í uppskoti kann framtíðarfulltrú áseta, at ein triðipartur skal hava eftirlit við, hvussu tann, ið hefur framtíðarfulltrú, tekur sær av sínum starvi. Fulltrúarveitari hefur sostatt móguleika - sum ískoyti til vanliga eftirlitið sambært § 21 í lógaruppskotinum - at áseta privat eftirlit. Fulltrúarveitari kann sostatt gera av, at t.d. ein advokatur, grannskoðari

ella ein persónur, sum viðkomandi hevur álit á, skal hava eftirlit við framtíðarfulltrúanum. Tað skal bera til at eyðmerkja, hvør tekur sær av privata eftirlitinum. Tí skal t.d. persónnummar ella virkisnummar hjá viðkomandi upplýsast, tá ið framtíðarfulltrúin verður stovnað.

Slíkt privat eftirlit hevur við sær, at framtíðarfulltrúin eftir áheitan skal geva eftirlitsfólkinum upplýsingar um, hvussu heimildarviðurskiftini verða umsitin. Hvussu umfatandi eftirlitið er, er grundað á, hvat fulltrúarveitari neyvari ger av í framtíðarfulltrúnni. Tað kann t.d. verða avgjørt í fulltrúnni, at framtíðarfulltrúin skal ráðføra seg við tað privata eftirlitið í sambandi við ávísar atgerðir ella hava eftirlitið at góðkenna tær. Eisini kann verða avgjørt í fulltrúnni, at tað privata eftirlitið skal hava heimildir at afturkalla, um tað privata eftirlitið heldur grund vera til at steðga fulltrúarviðurskiftunum. Víst verður til § 23 í lógaruppskotinum um tað.

Um framtíðarfulltrúin letur vera við at ráðføra seg við tað privata eftirlitið ella at fáa eina avgerð góðkenda í teimum førum, sum ásett í fulltrúnni, setur framtíðarfulltrúin sínar skyldur til viks eftir § 12 í lógaruppskotinum. Privata eftirlitið kann eftir hetta venda sær til Familjufyrisitingina við tí endamáli, at Familjufyrisitingin brúkar sínar eftirlitsheimildir - og um neyðugt at seta framtíðarfulltrúina úr gildi.

Um tað privata eftirlitið hevur fingið heimild til at taka fulltrúnna aftur, kann eftirlitið eftir umstøðunum gera tað.

Til § 3

Ásetingin, sum er í uppskoti, snýr seg um tey formligu krøvinitil at stovna eina framtíðarfulltrú. Fyri ein part er talan um form- og skrásetingarkrav, sum hevur til endamáls at tryggja kunnleika um, at framtíðarfulltrúin er til, og eina neyvari áseting av innihaldinum í henni. Fyri ein part er talan um eitt krav um at mæta persónliga á Familjufyrisitingini at undirskriva eina váttan, sum verður áteknað av Familjufyrisitingini. Endamálið er at tryggja, at fulltrúarveitarin hevur evnini til at virka á skynsaman hátt, og at innihaldið svarar til tað ynskini hjá viðkomandi.

Sambært stk. 1 í ásetingini í uppskoti er framtíðarfulltrúin fevnd av kravi um skrivliga váttan. Samsvarandi krav verður nýtt til aðrar framlítandi viljaváttanir, t.d. tá ið stovnað verður arvað, sbr. § 40 í arvalógini.

Tey formligu stovningarkrøvini merkja, at trygd verður veitt fyri, nær fulltrúin er stovnað, tí dagfestingin á átekningini hjá Familjufyrisitingini er føst.

Familjufyrisitingin váttar við átekningini fulltrúarveitarans samleika, evni til at virka skynsamt, og at innihaldið svarar til ynskini hjá viðkomandi.

Við ásetingin í uppskoti í § 3, stk. 2 fæst ein heimild til vega at stovan eina framtíðarfulltrú elektroniskt við at nýta eina talgilda loysn, um ein slík verður tøk til tað. Við verkætlanini “Talgildu Føroyar” verða talgildar loysnir settar í verk so líðandi á einum felags portali, ein sokallaður Tænastuportalur. So hvørt sum talgildar skipanir taka yvir, detta handligar mannagongdir burtur, og samskiptið verður flutt frá pappírsoyðibløðum, brævaskifti og teldupostum til talgildu tænasturnar. Hugsast kann, at skipanin við framtíðarfulltrú verður ein partur av hesari talgildu loysnini hjá Talguldu Føroyum, ella at Familjufyrisitingin mennir eina talgilda loysn.

Í § 30, stk. 2 verður skotið upp, at landsstýrismaðurin í kunngerð ásetir, nær § 3, stk. 2 kemur í gildi.

Ásetingin í uppskoti í § 3, stk. 3 svarar við einstökum tillagingum til § 41 í arvalógini um notartænastu, tá ið testamenti verður stovnað. Tað merkir, at Familjufyrisitingin við síni átekning av framtíðarfulltrúini skal geva frágreiðing um fulltrúarveitarans samleika, um fulltrúarveitarin skynsamt er førur fyri at viðurkenna sær framtíðarfulltrúina, um hvørjir persónar eru hjástaddir undir notaravgreiðsluni, og um aðrar umstøður, sum kunnu hava týdning fyri gildi í framtíðarfulltrúnni. Tað merkir m.a., at um Familjufyrisitingin fær varhuga av, at fulltrúarveitarin ikki hevur evnini til skynsamt at stovna framtíðarfulltrúina, kann Familjufyrisitingin vísa frá sær at vera við til stovnanina. Tað merkir eisini, at Familjufyrisitingin kann útseta átekningina við tí í hyggju, at lækni skal vera til staðar, ella at fulltrúarveitarin fær læknaváttan upp á at hava evnini at virka skynsamt. Tað merkir eisini, at Familjufyrisitingin, tá ið iva er um fulltrúarveitarans evni til at virka skynsamt - um átekningin ikki verður útsett til ein læknaváttan fæst til vega, ella um Familjufyrisitingin, sama hvat læknaváttanini sigur, framvegis er í iva um tað - í síni átekning skal gera vart við sín iva. Ein slík átekning verður við í viðgerðini hjá Familjufyrisitingini av einum seinni máli um at seta hetta í gildi.

Stk. 4 í ásetingini í uppskoti merkir, at fyri hvønn fulltrúarveitara kann bara vera skrásett ein framtíðarfulltrú, skilt sum eitt heimildarskjal. Sostatt kunnu ikki fleiri framtíðarfulltrúir vera skrásettar samstundis. Harfturímóti kunnu fleiri framtíðarfulltrúar verða knýttir at – kanska við ymiskum heimildum - til eitt slíkt heimildarskjal. Um fulltrúarveitarin vil broyta innihaldið í fulltrúnni, kann tað verða gjørt í samsvari við kapittul 7 í lógaruppskotinum, so at eitt nýtt savnað heimildarskjal verður skrásett í skránni.

Til kapittul 2

Framtíðarfulltrúin verður sett í gildi

Til § 4

Ásetingin í uppskotinum snýr seg um umbøn um at seta framtíðarfulltrúina í gildi. Sambært stk. 1 í ásetingini í uppskoti skulu fulltrúarveitarin ella framtíðarfulltrúarnir saman senda Familjufyrisitingini umbøn um at seta framtíðarfulltrú í gildi skulu. Eftir ásetingini hava bæði fulltrúarveitarin og framtíðarfulltrúin rætt til at seta fram umbønina.

Eru fleiri framtíðarfulltrúar settir í framtíðarfulltrúina, verður umbønin send av teimum øllum í felag. Treytin er tó, at um ein av fleiri framtíðarfulltrúum ikki er førur fyri at taka sær av starvinum, sbr. § 8, stk. 2 í lógaruppskotinum, ella ikki vil taka starvið á seg, kann umbønin verða send inn av hinum framtíðarfulltrúunum í felag. Tað er eingin treyt, at framtíðarfulltrúar í øðrum lagi eisini eru við til at senda umbønina inn. Treytin er tó, at tann ella teir framtíðarfulltrúar í øðrum lagi kunnu senda inn umbønina, um tann ella teir primeru framtíðarfulltrúarnir ikki kunnu taka starvið á seg, sbr. § 8, stk. 2. í lógaruppskotinum. Um tann ella teir primeru framtíðarfulltrúarnir t.d. eru komnir undir verjumál, skal tann ella teir subsidieru framtíðarfulltrúar hava fulltrú til at senda inn umbønina. Eisini kunnu tann ella teir subsidieru fulltrúarnir senda umbøn inn, um tann ella teir primeru framtíðarfulltrúar ikki vilja taka starvið á seg.

Eru fleiri framtíðarfulltrúar, sum ikki sínámillum kunnu semjast um at senda umbønina inn, verður umbønin ikki send.

Vanliga verður væntað, at tað eru framtíðarfulltrúarnir, sum taka stig til at biðja um at seta framtíðarfulltrú í gildi, tí íverksetanin er treytað av fulltrúarveitarans vantandi evnum at taka sær av sínum viðurskiftum innan fyri tey øki, sum er fevnd av fulltrúnni. Tá ið framtíðarfulltrúin verður sett í gildi, kann tað vera torført hjá fulltrúarveitarara at fara undir málið. Ásetingin í uppskoti merkir kortini ikki avmarkingar í fulltrúarveitarans heimild til at senda umbøn inn til Familjufyrisingina, og fulltrúarveitarin hevur tí somu heimild til tað sum framtíðarfulltrúin.

Fyrirspurningur til Familjufyrisingina verður settur, tá ið fulltrúarveitarin eftir eignari ella framtíðarfulltrúa meting ikki longur hevur evnini til at taka sær av sínum viðurskiftum innan fyri tey øki, sum er fevnd av fulltrúnni sbr. § 1 í lógaruppskotinum.

Stk. 2 í ásetingini í uppskoti hevur til endamáls at tryggja, at fulltrúarveitarin verður tikin við í gongdina í teimum førum, tá ið framtíðarfulltrúin sendir inn umbønina.

Aðrenn umbønin um at seta framtíðarfulltrúina í gildi verður send inn, skal framtíðarfulltrúin hava umrøtt málið við framtíðarfulltrúaveitaran, uttan so at viðkomandi ikki er førur fyri at skilja týðningin í tí. Framtíðarfulltrúin kannar fulltrúarveitaran um, at fulltrúarveitarin eftir hansara fatan ikki longur hevur evnini til at taka sær av sínum viðurskiftum, og at tað tí er tørvur á at senda inn umbønina. Fulltrúarveitarin skal eftir hetta hava høvi at siga seg vera fyri ella ímóti umbønini.

Um fulltrúarveitarin er í teirri støðu, at viðkomandi ikki er førur fyri at skilja týðningin av, at umbønin verður send inn, er ikki neyðugt at umrøða málið frammanundan. Undantakið er ætlað til tey føri, tá ið fulltrúarveitarin ikki er førur fyri at vera við á skilagóðan hátt - t.e. siga sína meining um umbønina. Framtíðarfulltrúin skal í tí sambandi gera eina meting. Framtíðarfulltrúin stuðlar seg til upplýsingar frá læknanum, sum fáast til vega. Metingin hjá framtíðarfulltrúanum verður eftirmett av Familjufyrisingini í sambandi við avgerðina um at seta hana í gildi.

Tað fylgir av stk. 2, 2. pkt., at um fulltrúarveitari í sambandi við umrøðuna sigur seg vera ímóti umbønini, kann hon ikki verða viðgjørd. Um fulltrúarveitarin er førur fyri at skilja týðningin av umbønini og sigur seg vera ímóti, kann framtíðarfulltrúin ikki senda umbønina inn.

Í førum, tá ið framtíðarfulltrúin sendir umbønina inn, hevur stk. 3 í ásetingini í uppskoti til endamáls at tryggja, at hinir persónarnir, ið verða ávirkaðir av fulltrúarviðurskiftunum, fáa fráboðan um umbønina um at fáa sett fulltrúna í gildi og høvi at mótmæla tí. Framtíðarfulltrúin skal tí kunna fulltrúarveitarans næstringar um umbønina um at seta fulltrúina í gildi og um teirra móguleikar at mótmæla, at framtíðarfulltrúin verður sett í gildi hjá Familjufyrisingini.

Fráboðanin skal vera í so góðari tíð, aðrenn umbønin verður send inn, at avvarðandi hava stundir at gera Familjufyrisingina varuga við viðurskifti, sum hava týðning, um framtíðarfulltrúin verður sett í gildi.

Við næstringar skilst í fyrsta lagi fulltrúarveitarans samlivandi hjúnafelagi ella samlivi og myndug børn og ættleidd børn. Við "samliva" skilst í lógaruppskotinum ein persónur, sum

fulltrúarveitaran livir í hjúnabandslíkum sambandi við, t.e. at tey hava felags bústað og húsarhald.

Er eingin hjúnafelagi, samlivi ella myndug børn, verða foreldur og systkin mett sum næstringar í ásetingini.

Í førum tá ið fulltrúarveitarin ikki hevur samband við ein ella fleiri av sínum næstringum, kann framtíðarfulltrúin lata vera við at kunna avvarðandi við at greiða Familjufyrisitingini nærri frá hesum. Familjufyrisitingin metir í slíkum førum, um avvarðandi eiga at verða kunnað og ásetur eina freist, um so er, sbr. stk. 4.

Stk. 4 í ásetingini í uppskoti merkir, at umbønin verður havnað, um framtíðarfulltrúin ikki er stovnað á rættan hátt, sbr. § 3, ella um umbønin ikki lýkur krøvini í § 5, og krøvini ikki kunnu væntast lokin innan fyri eina ásetta stutta freist, sum Familjufyrisitingin hevur sett.

Ein framtíðarfulltrú er ikki stovnað rætt, um hon ikki hevur fingið eina átekning frá Familjufyrisitingini um, at fulltrúarveitarin viðurkennir sær framtíðarfulltrúina, og at framtíðarfulltrúin sigur frá viljanum hjá viðkomandi. Familjufyrisitingin skal, um so er, nokta at seta hana í gildi. Familjufyrisitingin skal eisini vísa umbøn um at seta í gildi frá sær, eru tey formligu krøvini til umbønina ikki í lagi.

At umbønin verður havnað hevur við sær, at Familjufyrisitingin - uttan at taka støðu til innihaldið í umbønini - boðar framtíðarfulltrúanum, ávikavist fulltrúarveitaranum, at umbønin ikki kann verða viðgjörd. Um umbøn t.d. ikki hevur læknávátan, men aðrar upplýsingar, sum ikki lýsa málið nóg væl, kann Familjufyrisitingin tó lata vera við at vísa umbønina frá sær og í staðin áseta eina stutta freist fyri at útvega neyðugu læknávátanina.

Tað er Familjufyrisitingin, sum ger av, hvør freist verður mett rímlig. Í tí sambandi verður lagt upp fyri fulltrúarveitarans og framtíðarfulltrúans rímligu móguleikum at fáa eina læknávátan skrivaða, um avvarðandi uttan óneyðugt drál tekur stig til tað.

Til § 5

Ásetingin í uppskoti snýr seg um tær upplýsingar, sum skulu vera tøkar fyri, at umbønin um at seta framtíðarfulltrú í gildi kann verða viðgjörd.

Sambært stk. 1 í ásetingini í uppskoti skal ein umbøn um at seta eina framtíðarfulltrú í gildi hava læknávátan við. Læknávátanin skal upplýsa, um fulltrúarveitarin er komin í ta støðu, sum treytar, at framtíðarfulltrú kann verða sett í gildi. Læknávátanin er treytað at skula fevna um eina frágreiðing um fulltrúarveitarans heilsuligu viðurskifti, undir tí serliga diagnosuna, og um viðkomandi eftir læknaligari meting hevur evnini til at taka sær av sínum fíggjarligu og persónligu viðurskiftum. Um til ber skal læknávátanin eisini hava upplýsingar um gongdina í vikkandi heilsuni, og hvussu tey heilsuligu viðurskiftini ítøkiliga ávirka móguleikarnar hjá viðkomandi fyri sjálvur at taka sær av sínum viðurskiftum. Læknávátanin ætlast eisini at meta um, um fulltrúarveitarin sum fylgja av heilsustøðuni er førur fyri at skilja týðningin av, at framtíðarfulltrúin verður sett í gildi.

Stk. 2 í ásetingini í uppskoti ásetir tey føri, har Familjufyrisitingin kann síggja burtur frá kravinum um læknávátan. Læknávátan er í slíkum førum ikki neyðug. Eftir stk. 2, 1. pkt. er

læknaváttan í slíkum förum ekki neyðug, um tað á annan hátt enn við læknaváttan er greitt, at fulltrúarveitaran er í nevndu støðu.

Ásetingin er ætlað í eini støðu, sum greidliga merkir, at fulltrúarveitari ikki longur hefur evnini til at taka sær av sínum viðurskiftum innan fyri tey øki, sum fevnd eru av fulltrúini, og tað sostatt er ráðiligt at lata vera við at skriva læknaváttan. Tað er Familjufyrisitingin, sum metir, um tað er ráðiligt at víkja frá kravninum um læknaváttan.

Eftir stk. 2, 2. pkt. kann eisini verða sæð burtur frá kravninum um læknaváttan, um fulltrúarveitarin sjálvur sendir inn umbøn um at seta framtíðarfulltrúina í gildi, og viðkomandi skilir týdningin í tí.

§ 5, stk. 2, 2. pkt. í ásetingini í uppskoti er ætlað at verða brúkt í förum, har tað av ymsum ávum kann vera trupult innan fyri stutta tíð at fáa eina læknaváttan. Tað kann m.a. vera, tá ið fulltrúarveitarin ikki er endaliga greinaður í viðgerðarskipanini. Í slíkum støðum kann Familjufyrisitingin t.d. kalla fulltrúarveitaran inn til persónliga samrøðu fyri at meta, um viðkomandi ikki hefur evnini til at taka sær av sínum viðurskiftum og skilir fylgjurnar av umbønini. Um treytina ”kann skilja týdningin av tí” verður víst til § 4, stk. 2 í lógaruppskotinum, og viðmerkingarnar til tað. Mett verður, at Familjufyrisitingin skal vera afturhaldandi við at at síggja burtur frá kravninum um læknaváttan - eisini í förum, har tað er fulltrúarveitarin, ið sendir umbønina inn.

Stk. 3 í ásetingini í uppskoti merkir, at ein umbøn, ið framtíðarfulltrúin letur inn, skal hava eina trú- og heiðursváttan um, at umbønin hefur verið umrødd við fulltrúarveitaran, sbr. § 4, stk. 2 í lógaruppskotinum, og at næstringarnir eru kunnaðir um, at umbønin er send, og teir hava rætt at mótmæla, sbr. § 4, stk. 3 í lógaruppskotinum

Í förum tá ið fulltrúarveitarin ikki hefur samband við ein ella fleiri av sínum næstringum, kann framtíðarfulltrúin lata vera við at kunna avvarðandi við at gera grein fyri vantandi fráboðan hjá Familjufyrisitingini. Familjufyrisitingin metir í slíkum förum, um avvarðandi eiga at verða kunnað, og kann, um so er, áseta eina freist fyri tað, sbr. stk. 4.

At frágreiðingin verður givin við trú og heiðri merkir, at framtíðarfulltrúar kunnu verða revsaðir, um teir við vilja geva falska frágreiðing, sbr. § 161 í revsilógini.

Í teimum förum, tá ið eingin umrøða er, tí at fulltrúarveitarin ikki er førur fyri at skilja týdningin í tí, skal framtíðarfulltrúin í staðin greiða frá tí. Henda frágreiðing skal vísa á grundina til, at framtíðarfulltrúin heldur, at fulltrúarveitari er í eini støðu, har viðkomandi ikki er førur fyri at skilja týdningin av, at umbønin verður send inn.

Til § 6

Ásetingin snýr seg um útreiðslur fyri læknaváttan.

Eftir ásetingini í uppskoti rindar framtíðarfulltrúin í fyrsta umfari útreiðslurnar til læknaváttan í sambandi við at ein framtíðarfulltrú skal setast í verk. Framtíðarfulltrúin kann fáa útreiðslurnar afturgoldnar av fulltrúaveitarans ognu, tá ið framtíðarfulltrúin er sett í gildi.

Víst verður í hesum sambandi til § 17 og viðmerkingarnar til § 17.

Til § 7

Ásetingin í uppskoti snýr seg um heimildina hjá Familjufyrisingini til at fáa til vega uppafgur fleiri upplýsingar til nýtslu í avgerðum um at seta í verk framtíðarfulltrú.

Sambært stk. 1 í ásetingini í uppskoti, kann Familjufyrisingin sum undantak av sínum eitingum fáa til vega upplýsingar um fulltrúarveitarans persónligu viðurskifti umframt útvegaðu læknaveittanina, um tað er neyðugt fyri málsviðgerðina. Tað kann t.d. vera, um fulltrúarveitarans samband við egnan lækna ella viðgerðarskipanina er avmarkað, men at viðkomandi býr á einum røktarheimi, har starvsfólkini hava gott innlit í støðuna hjá viðkomandi. Eisini kann talan vera um upplýsingar, sum lýsa fulltrúarveitarans heilsustøðu í løtuni frá lækna hansara, viðgerðarstaði, frá almennum myndugleikum og stovnum ella frá privatum, ið bjóða sosialar tænarur ella heilsuveitingar.

At upplýsingarnar kunnu fáast til vega við ongum samtykki frá fulltrúarveitarara, sum hongur saman við, at fulltrúarveitari í summum førum ikki er førur fyri at geva sítt samtykki. Ásetingin byggir sostatt á treytirnar í § 8 og §§ 11-13 í dátuverndarlógini, har tað er eitt krav um, at Familjufyrisingin eftir eini ítøkiligari meting má ætlast at hava ein veruligan tørv á at fáa til vega upplýsingarnar fyri at kunna taka sær av sínum uppgávum.

Sambært stk. 2 í ásetingini í uppskoti skulu almennir myndugleikar innan fyri almanna- og heilsuøkið og frá privatum, ið bjóða sosialar tænarur ella heilsuveitingar, eftir áheitan frá Familjufyrisingin veita upplýsingar um fulltrúarveitarans persónligu og heilsuligu viðurskifti, eisini viðkvæmar persónupplýsingar, sbr. §§ 11-13 í dátuverndarlógini. At Familjufyrisingin heintar uppafgur fleiri upplýsingar hendir tí í samsvari við reglurnar í persón dátulógini um, nær ein myndugleiki kann viðgera persónupplýsingar - og fáa tær til vega og lata tær víðari.

Stk. 3 í ásetingini í uppskoti merkir, at Familjufyrisingin kann krevja av persónum, ið kenna fulltrúarveitaran, tær upplýsingar, sum verða settar at vera neyðugar fyri málsviðgerðina, sbr. stk. 1. Ásetingin svarar til § 18 stk. 4. í lóg um verjumál. Familjufyrisingin kann sostatt eisini fáa til vega upplýsingar frá privatum persónum, t.d. fulltrúarveitarans næstringum, skuldi tað verið neyðugt.

Til § 8

Ásetingin í uppskoti viðvíkur roynd hjá Familjufyrisingi av eini umbøn um at seta í gildi eina framtíðarfulltrú.

Sambært stk. 1 í ásetingini í uppskoti tekur Familjufyrisingin avgerð um at seta framtíðarfulltrúina í gildi, um fulltrúarveitari verður settur at vera í eini støðu, sum nevnd er í § 1, t.e. ikki hevur evnini til at taka sær av sínum viðurskiftum innan fyri tey øki, sum eru fevnd av fulltrúnni. Ásetingin staðfestir sostatt útgangspunktið, síðan setur Familjufyrisingin eina framtíðarfulltrú í gildi, um fulltrúarveitari grundað á læknaligu upplýsingarnar og møguliga aðrar tøkar upplýsingar verður settur ikki at hava evnini til at taka sær av sínum viðurskiftum.

Tað er ætlað at vera ein munandi minni kanning, enn tann Familjufyrisingin ger við verjumál. Um upplýsingar frá lækna skjalfesta eina sjúku ella viknan, ið vanligar hevur við sær, at persónar ikki hava evnini til at taka sær av sínum viðurskiftum, gongur Familjufyrisingin vanligar út frá, at tá ið umbønin verður send inn, merkir tað, at tann støðan er íkomin. Gevur læknaveittanin harafturímóti orsök til grundaðan iva, og kanningin, sum

Familjufyrisitingin ger, ekki gevur høvi til til aðra fatan, fer Familjufyrisitingin at nokta umbønini um at seta framtíðarfulltrúina í gildi.

Ein framtíðarfulltrú kann eftir hetta ekki verða sett í gildi, um tað av útvegaðu læknávátan er greitt, at fulltrúarveitarin hevur evnini til at taka sær av sínum viðurskiftum. Í slíkum førum mugu fulltrúarveitari ella framtíðarfulltrúi í staðin verða vegleiddat senda inn nýggja umbøn, tá ið nóg nógvar upplýsingar eru tøkar.

Sambært stk. 2. í ásetingini í uppskoti kann ein framtíðarfulltrú ekki verður sett í gildi fyri framtíðarfulltrúar og framtíðarfulltrúar í øðrum lagi, sum ikki hava fylt 18 ár, eru undir verjumáli ella hava stovnað eina framtíðarfulltrú, sum er í gildi.

Eftir orðalagnum í ásetingini er treytin tann, at framtíðarfulltrúarnir eru likamligir persónar. Uum fleiri framtíðarfulltrúar eru tilnevndir, sum ikki allir lúka tilskilaðu treytirnar, verður framtíðarfulltrúin bara sett í gildi fyri teir fulltrúar, sum lúka treytirnar. Á sama hátt verður framtíðarfulltrúin bara sett í gildi fyri teir subsidieru framtíðarfulltrúar, sum lúka treytirnar í § 2, stk. 2. Tá ið sett verður í verk, ger Familjufyrisitingin sostatt eina fullfíggaða meting av øllum tátum í fulltrúarviðurskiftunum, t.e. eisini um teir subsidieru fulltrúarnir lúka treytirnar fyri at kunna koma í staðin fyri framtíðarfulltrúarnar.

Eftir stk. 3 í ásetingini kann ein framtíðarfulltrú ikki verða sett í gildi, um tað, grundað á tøkar upplýsingar, verður hildið at vera ivasamt. Treytin "ivasamt" merkir m.a., at ein framtíðarfulltrú ikki kann verða sett í gildi, um grundaður ivi er um, um framtíðarfulltrúin er gildug, um framtíðarfulltrúin hevur evnini at taka við starvinum, ella um innihaldið av framtíðarfulltrúnni kann verða framt.

Ivin kann sum tað fyrsta knýta seg til evnini hjá framtíðarfulltrúanum at taka sær av starvinum. Tað er, tá ið tøkar upplýsingar eru um viðurskifti framtíðarfulltrúans, at orsök er til grundaðan iva um, um avvarðandi kann taka sær av starvinum. Tað kann t.d. vera ivasamt at seta eina framtíðarfulltrú um fíggarlig viðurskifti í gildi saman við einum fulltrúa, sum eftir málsupplýsingunum hevur stóra persónliga skuld og hevur víst seg at hava ilt við at stýra egnum fíggarviðurskiftum. Tað kann eisini vera ivasamt at seta eina framtíðarfulltrú í gildi saman við einum fulltrúa, sum eftir upplýsingum, eftir at fulltrúin er stovnað, er vorðin álvarsliga sjúkur, sum kann elva til iva um kreftirnar at taka sær av fulltrúarveitarans viðurskiftum.

Óvissan kann eisini knýta seg at fulltrúarveitarans heilsuligu viknan í mun til karmarnar í fulltrúnni. Tað er t.d. ivasamt at seta framtíðarfulltrúina í gildi, um upplýsingarnar um fulltrúarveitarans heilsustøðu benda á, at fulltrúarveitarans áhugamál ikki verða nóg væl røkt í framtíðarfulltrúnni. Fulltrúarveitarans heilsustøða kann t.d. vera slík, at eitt verjumál sambært § 6 í lóg um verjumál at taka rættarligu virkisevnini frá einum kann vera viðkomandi fyri at forða fyri, at fulltrúarveitari setur sína ogn, inntøku ella onnur fíggarlig áhugamál í váða fyri at gerast munandi verri, ella fyri at forða fyri fíggarligari eyðræning.

Tað kann eisini vera ivasamt at seta eina framtíðarfulltrú í gildi, um ásetingarnar í fulltrúnni ikki kunnu verða hildnar. Tað kann t.d. vera, tá ið fulltrúarveitarin hevur sett eitt privat eftirlit, sum ikki longur kann røkja uppgávuna. Í slíkum førum verður hildið, at tað at fulltrúarveitari letur øðrum upp í hendur at taka sær av viðurskiftunum er treytað av eftirlitinum, og tá ið eftirlitið ikki kann fara til verka, er grundarlagið undir framtíðarfulltrúnni burtur.

Familjufyrisitingin kann eftir stk. 3, 2. pkt. taka avgerð um at seta framtíðarfulltrúina í gildi fyri ein part, um óvissan bara er tongd at einum ávísnum parti av fulltrúnni ella einum ávísnum framtíðarfulltrúa. Familjufyrisitingin kann sostatt taka avgerð um at seta framtíðarfulltrúina í gildi fyri ein part, um ásetingarnar í fulltrúnni, sum ikki verða hildnar, mugu haldast vera grundaðar á, at fulltrúarveitarin er farin skeivur av móguleikunum at veita fulltrú, og ásetingarnar hava minni týðning í mun til ta samlaðu fulltrúina. Tað er t.d., um fulltrúarveitarin hevur gjørt av, at framtíðarfulltrúin skal gera eitthvørt, sum gongur ímóti lóg og sóma, ella har tað er greitt, at ætlanin ikki kann verða framd. Hevur fulltrúarveitarin t.d. gjørt av, at framtíðarfulltrúin skal stovna arvabræv fulltrúarveitarans vegna, kann framtíðarfulltrúin verður sett í gildi við átekning um, at henda áseting er ikki galdandi.

Eisini kann framtíðarfulltrúin verða sett í gildi fyri ein part, um bara grundaður ivi er um evnini hjá einum einstakum framtíðarfulltrúa at røkja starvið á fullgóðan hátt, men har fleiri fulltrúar eru tilnevndir ella subsidierir fulltrúar.

Um tað í sambandi við royndirnar hjá Familjufyrisitingini koma viðurskifti undan kavi, sum gera tað ivasamt at seta framtíðarfulltrúina í gildi, verður gingið út frá, at Familjufyrisitingin ikki ger umfatandi kanningar o.a. royndir at fáa til vega tað neyðuga grundarlagið fyri at greiða fløkt trætumál. Um tey ivasomu viðurskiftini ikki kunnu verða greidd við teimum kanningum, sum Familjufyrisitingin kann gera innan fyri skipanarkarmin, skal umbønin um íverksetan avvísast.

Um Familjufyrisitingin noktar at seta framtíðarfulltrú í gildi, kann hon í staðin fara undir eitt verjumál, um mett verður, at tørvur er á tí. Verjumálsskipanin við teimum nógv meira útbygdu rættartrygdunum fyri tey avvarðandi, m.a. beinleiðis atgongd til rættarkanning, hóskar betur at loysa fløkt viðurskifti.

Til kapittul 3

Framtíðarfulltrúarinnar rættarvirknaður

Til § 9

Stk. 1 í ásetingini í uppskoti ásetur rættarvirknaðin av eini framtíðarfulltrú í fíggjarligum viðurskiftum. Eftir ásetingini fær tann, ið hevur givið einum øðrum framtíðarfulltrú í fíggjarligum viðurskiftum, beinanvegin rættindi og skyldur mótvegis triðjamanni við gerðum framtíðarfulltrúans í fulltrúarveitarans navni og innan fyri fulltrúarinnar mørk. Ásetingin svarar til § 10 í avtalulógini. Framtíðarfulltrúans heimildir í fíggjarligum viðurskiftum svara soleiðis til tær heimildir, sum ein og hvør annar fulltrú í fíggjarligum viðurskiftum hevur eftir avtalulógini.

Framtíðarfulltrú verður vanligi hildin at verða stovnað sum ein almenn fulltrú, sum gevur ógviliga víðar heimildir til at virka fulltrúarveitarans vegna. Hetta hongur saman við, at tað kann vera trupult at síggja frammanundan, í hvørjum viðurskiftum tørvur stingur seg upp at umboða fulltrúarveitarara, og ein ov avmarkað heimild kann hava við sær, at fulltrúarveitarans áhugamál ikki verða røkt til fulnar, tá ið fulltrúarveitarin ikki sjálvur kann. Ein framtíðarfulltrú við víðum heimildum vil sostatt vanligi vera í fulltrúarveitarans áhuga.

Stk. 1 merkir, at fulltrú lógliga kann verða veitt til at taka sær av øllum fulltrúarveitarans fíggjarligu viðurskiftum, og við tí fær framtíðarfulltrúin heimild til at gera allar tær avtalur innan fyri fíggjarrættarumráðið, sum fulltrúarveitari sjálvur kundi gjørt, tá ið viðkomandi

hevði evnini at taka sær av sínum fíggarligu viðurskiftum. Stk. 1 merkir eisini, at avtalur við framtíðarfulltrúan eru í gildi, sjálvt um fulltrúarveitarin ikki er førur fyri at virka skynsamt.

Við lógaruppskotinum verður ikki lagt upp til at áseta skyldu hjá triðjapørtum at gera avtalur við framtíðarfulltrúa. Eftir lógaruppskotinum gera partarnir sostatt framhaldandi av —um avtala skal verða gjørd og í seinasta føri leggja fast, hvat innihaldið í avtaluni skal vera. Fyriverni skal tó takast fyri teimum skyldum, sum liggja á ørtunum eftir aðrari lóggávu.

Ein framtíðarfulltrú merkir ikki, at rættarligu virkisevni fulltrúarveitarans verða tikin frá honum. At taka rættarligu virkisevni frá einum persóni kann sostatt bara verða gjørt í sambandi við verjumál og eftir rættarkanning.

Sambært stk. 2 í ásetingini í uppskoti, verða § 11, stk. 1, § 20, § 23, 1. pkt., § 25, § 26 og § 27, stk. 1 í avtalulógini brúktar í sambandi við framtíðarfulltrú í fíggarligum viðurskiftum. Reglur um m.a. rættarvirksnað í avtalulógini, at ein fulltrúi virkar ímóti fulltrúarveitarans forskriftum, og um endurgjaldsábyrgd fulltrúa móttvegis triðjamanni o.ø. er eisini galdandi fyri framtíðarfulltrúir.

Gjørt verður vart við, at § 24 í avtalulógini (um heimildir hjá fulltrúa, tá ið fulltrúarveitari doyir o.a.) eisini verður brúkt til framtíðarfulltrúir, men ásetingin um tað er sett inn í § 24, stk. 3 í lógaruppskotinum, sum víst verður til.

Hvat viðvíkur hinum ásetingunum í avtalulógini kapittul II um fulltrú (§ 10, 11, stk. 2, §§ 12-19, §§ 21-22, § 23, 2. pkt., og 27, stk. 2), sum m.a. snúgvá seg um taka fulltrúir aftur, verður viðmerkt, at ásetingar í lógaruppskotinum um at stovna, kalla aftur o.a. verða nýttar til framtíðarfulltrúir í staðin fyri tær tilskilaðu ásetingarnar í avtalulógini.

Hvat viðvíkur hinum kapitlunum í avtalulógini, undir tí kapittul um at enda avtalur og kapittul III um ógildar viljaváttanir, miðar uppskotið ikki eftir at víkja frá hesum ásetingum í sambandi við framtíðarfulltrúir.

Til § 10

Ásetingin í uppskoti ásetur rættarvirksnað av eini framtíðarfulltrú um persónlig viðurskifti. Ásetingin merkir, at fulltrúarveitarin í persónligum viðurskiftum verður umboðaður av framtíðarfulltrúanum innan fyri fulltrúarøkið í sambandi við almennar myndugleikar og privatar, tá ið teir gera uppgávur fyri tað almenna

Heimildin til at umboða fulltrúaveitaran í persónlig viðurskifti er grundað á vanligar reglur um umboðan í viðurskiftum við almennan myndugleika.

Heimildin er sostatt avmarkað til tað, sum fulltrúarveitari sjálvur kundi havt valt at latið seg umboð í í viðurskiftum við almennan myndugleika o.o, tá ið viðkomandi sjálvur kundi taka sær av sínum viðurskiftum

Rætturin til umboðan er tó ikki bara galdandi í viðurskiftum við fyrisingarmyndugleikar, men eisini í viðurskiftum við dómstólarnar og í viðurskiftum við privat, tá ið tey gera uppgávur fyri tað almenna.

Skipanin í uppskoti merkir, at ein framtíðarfulltrúi innan fyri karmarnar um framtíðarfulltrúina kann senda inn umsóknir fulltrúarveitarans vegna, eisini umsóknir um hjálpartiltøk, viðbót, pensjón o.a. Framtíðarfulltrúin kann harumframt útinna partsrættindi,

undir hesum at søkja um skjalainnlit, taka ímóti avgerðum og øðrum brævaskifti frá almennum myndugleikum o.a. Í tann mun, at tørvur er á at partshoyra í einum máli, verður partshoyringin vend til framtíðarfulltrúan. Ein framtíðarfulltrúi kann eisini mótvegis almennum myndugleikum og privatum, tá ið teir gera uppgávur fyri tað almenna, koma við fráboðan viðvíkjandi røkt av og umsorgan fyri fulltrúarveitarara.

Framtíðarfulltrúi kann eisini boða frá samtykki vegna fulltrúarveitarara, t.d. eitt samtykki til at útvega persónupplýsingar um fulltrúarveitaran, sbr. § 8, stk. 1, nr. 1 í dátuverndarlógini.

Viðkomandi myndugleiki ella stovnur o.o. kann vanliga vænta, , at ein umsókn frá framtíðarfulltrúanum umboðar fulltrúarveitarans vilja og hava ikki orsök at seta seg í samband við fulltrúarveitaran í málinum.

Eftir umstøðunum kann ein myndugleiki tó krevja, at fulltrúarveitari persónliga er við, tá ið tað hevur týðning fyri málsavgerðina. Tað kann t.d. vera, har tað í lóggávuni er ásett, at ein partur skal persónliga vera við í málsviðgerð, ella har partsins persónliga medvirkan hevur týðning, sum t.d. tá ið pass verður flýggjað, ella um ein kanning av partsins persóni er neyðugur liður í upplýsingum av málinum, t.d. ein læknakanning í sambandi við ein arbeiðsskaða- ella fyrítíðarpensjónsmál. Vanliga er í slíkum førum einki til hindurs fyri, at viðkomandi kann fáa hjálp frá øðrum, t.d. hava framtíðarfulltrúa við sum hjásita.

Ein myndugleiki kann eisini eftir umstøðunum nokta at lata framtíðarfulltrúa umboða fulltrúarveitarara í persónligum viðurskiftum, um fulltrúarveitarans áhugamál í at lata seg umboða ella hjálpa áttu at vikið fyri týðandi atlitu at almennum ella privatum áhugamálum, ella har annað er ásett við lóg.

Í tann mun tað í aðrari lóggávu eru ásettar serligar reglur um umboðan, sum avmarka vanligu fulltrúina til at lata seg umboða, verða framtíðarfulltrúans heimildir avmarkaðar samsvarandi. Framtíðarfulltrúin kann sostatt t.d. ikki mæta sum fulltrúarveitarans rættargangfulltrúi í rættarmáli eftir § 260, stk. 2 í rættargangslógini, uttan so at viðkomandi á annan hátt lýkur treytirnar fyri tí. Framtíðarfulltrúin hevur t.d. heldur ikki tær serligu heimildirnar eftir § 13 í løgtingslóg um tvingsil og onnur inntriv í sjálvsavgerðarrættin, at taka undir við tilráðing frá kommunustýri um, at ein t.d. illa minnisveikur heimildarveitari, sum vegna minnisveikindini manglar evnini til at kunna geva samtykki, kann verða fluttur til eitt ávíst bútilboð fyri at fáa neyðuga hjálp, umsorgan og røkt. Heimild til at taka undir við slíkari tilráðing hevur bara verji, sbr. § 13, stk. 4 í løgtingslóg um tvingsil og onnur inntriv í sjálvsavgerðarrættin

Til § 11

Stk. 1 í ásetingini í uppskoti regulerar viðurskiftini millum fleiri framtíðarfulltrúar.

Eru fleiri framtíðarfulltrúar, merkir ásetingin, at teir hvør sær fáa fulltrú at umboða fulltrúarveitaran í fíggjarligum og persónligum viðurskiftum. Ein framtíðarfulltrúi hevur sostatt sum meginregla rætt til at virka sjálvur. Allir framtíðarfulltrúar skulu sostatt ikki vera til staðar, tá ið avtala verður gjørd.

Ásetingin er tó ikki til hindurs fyri, at fulltrúarveitarin tekur aðra avgerð. Fulltrúarveitarin kann sostatt gera av, at fleiri framtíðarfulltrúar alment skulu ráða saman ella ráða saman í einum ella fleiri neyvri ásettum viðurskiftum.

Stk. 2 í ásetingini í uppskoti regulerar heimildirnar hjá subsidierum til at virka fulltrúarveitarans vegna. Ásetingin merkir, at subsidierir framtíðarfulltrúar bara hava fulltrú til at umboða fulltrúarveitaran í persónligum og fíggjarligum viðurskiftum, um teir primeru framtíðarfulltrúarnir eru forðaðir í at taka sær av starvinum, sbr. § 8, stk. 2 og 3, og §§ 13, 25 og 26. Um hesar forfalsstøður verður víst til § 2, stk. 2 í lógaruppskottinum og viðmerkingarnar til tað.

Kapittul 4

Framtíðarfulltrúa skyldur o.a.

Til § 12

Ásetingin í uppskoti ásetur tann yvirskipaða karmin fyri virkseml framtíðarfulltrúans.

Sambært stk. 1 í ásetingini í uppskoti skal tann, ið hevur framtíðarfulltrú, fylgja vegleiðingum í framtíðarfulltrúnni og innan fyri økið hjá fulltrúini taka sær av fulltrúarveitarans áhugamállum, og so vítt møguligt taka fulltrúarveitaran og hjúnafelag ella samliva við, áðrenn fulltrúin verður brúkt í týðandi viðurskiftum.

Framtíðarfulltrúi skal sostatt sum tað fyrsta fylgja teimum ávísingum, sum fulltrúarveitari hevur ásett í framtíðarfulltrúnni. Framtíðarfulltrúin hevur í øðrum lagi skyldu til at taka sær av fulltrúarveitarans áhugamállum innan fyri umráðini í fulltrúini. Tað merkir ikki bara ein rættur, men ein verulig skylda til at brúka framtíðarfulltrúina við tí atlitu at taka sær av fulltrúarveitarans viðurskiftum. Ein framtíðarfulltrúi, sum ikki tekur sær av fulltrúarveitarans viðurskiftum - t.d. letur vera við at tryggja sær, at húsaleiga verður goldin og annað neyðugt – røkir ikki hesa skyldu.

Framtíðarfulltrúin hevur eisini – so leingi fulltrúarveitari skilir týdningin í tí - skyldu til at taka fulltrúarveitaran við í týdningarmikil viðurskifti. Skyldan er heldur ætlað at kunna og ráðføra seg við fulltrúarveitaran. Skyldan til at taka fulltrúarveitaran við svarar til skylduna hjá verja til at geva tí, sum er undir verjumáli, meðávirkan, sbr. § 26, stk. 1 í lóg um verjumál.

Fulltrúarveitarin skal eins væl og tann, ið er undir verjumáli, hava meðávirkan á gerðir framtíðarfulltrúans. Í samsvari við tað gevur tað meining at taka fulltrúarveitaran við í avgerðartilgongdina, og sostatt skal talan vera um viðurskifti, sum fulltrúarveitarin er førur fyri at hava støðu til. Er talan t.d. um støðutakan til eitt torgreint fíggjarmál, ber tað í mongum førum ikki til, tí fulltrúarveitarin ikki kann væntast at skilja og megna at fáa yvirilit yvir stakpartar í spurninginum. At taka fulltrúarveitaran upp í er meira aktuelt í persónligum viðurskiftum, har viðkomandi kann hava eina vissari fatan av t.d. ynskjum um at vera við í onkrum virkseml á einum røktarheimi.

At taka fulltrúarveitaran við upp á ráð merkir eisini, at hjúnafelagi ella samlivi skal takast við upp á ráð. Nær ein persónur kann verða settur sum fulltrúarveitarans samlivi er nærri lýstí viðmerkingarnar til § 4, stk. 3 í lógaruppskottinum. Kravið um at taka tey við upp á ráð skal tryggja, at týðandi atgerðir, sum ávirka hjúnafelagan ella samlivan, verða tiknar saman við teimum. Talan kann vera um gerðir, sum viðvíkja felagsbúgvu, ella um fasta bústaðin hjá parinum. í tann mun tað fylgir av aðrari lóggávu, at hjúnafelagin skal geva sítt samtykki til avgerð, t.d. samtykki til at avhenda ella seta felagsbústað í veð, sbr. § 18, stk. 1 í lóg um hjúnabandsins rættarvirknað, skal framtíðarfulltrúin fáa til vega slíkt samtykki.

Meginreglan um at taka fólk við upp á ráð er bara galdandi í týðandi viðurskiftum. Tað hevði verið óhóskandi og tungt, um fulltrúarveitarin alsamt skuldi verið tikin við í gerandislig, handahóvs og vanlig mál, t.d. afturvendandi útreiðslur sum t.d. húsaleigu. Samsvarandi metingar gera seg galdandi í viðurskiftum við fulltrúarveitarans hjúnafelaga ella samliva.

Skyldan til at taka fulltrúarveitaran við og eftir umstøðunum hjúnafelaga ella samliva er vend ímóti framtíðarfulltrúanum, og sínámillum viðurskifti imillum fulltrúarveitaran og framtíðarfulltrúan. Tað merkir m.a., at seta hesa skyldu til viks hevur ikki virknað at síggja til. Ein avtala við triðjamann kann sostatt ikki verða sett til viks av hesi grund.

Sambært stk. 2 í ásetingini í uppskoti skal framtíðarfulltrúin varðveita neyðug skjalprógv fyri tær atgerðir, sum eru gjørdar sum liður í fulltrúarviðurskiftunum. Ásetingin skal síggjast í samanheingi við § 21, stk. 3 í lógaruppskotinum um eftirlit hjá Familjufyrisingini. Treytin er sostatt, at framtíðarfulltrúin sær til at varðveita tey skjalprógv, ið eru nóg mikið til, at viðkomandi kann greiða frá sínum atgerðum við fulltrúarveitarans ognum og sínum atgerðum í samskifti við almennar myndugleikar í avgerðarmálum.

Til § 13

Ásetingin í uppskoti regulerarstøður, har áhugamálsstríð kann taka seg upp millum, hvussu framtíðarfulltrúin tekur sær av fulltrúarveitarans viðurskiftum og sínum egnu viðurskiftum.

Sambært ásetingini kanntann, ið hevur framtíðarfulltrúina, sostatt ikki fulltrúarveitarans vegna fara undir rættargerð við seg sjálvan ella annars brúka framtíðarfulltrúina í viðurskiftum, har ósambærilig áhugamál kunnu vera. Eftir orðingini ”kunnu vera” er vandin fyri áhugamálsstríði nóg mikið stórur til, at framtíðarfulltrúin ikki kann virka. Avgerandi er sostatt ikki, at fulltrúarveitari og framtíðarfulltrúi eyðsæð hava ósambærilig áhugamál.

Ásetingin í uppskoti merkir m.a., at ein framtíðarfulltrúi ikki kann fara undir rættargerð við seg sjálvan sum liður í at taka sær av fulltrúarviðurskiftunum, t.d. um framtíðarfulltrúin hevði viljað keypt fastogn frá fulltrúarveitarara. Ásetingin merkir eisini, at framtíðarfulltrúin annars ikki kann brúka framtíðarfulltrúina í viðurskiftum, har ósambærilig áhugamál kunnu vera.

Virkið í ásetingini svarar til § 47 í lóg um verjumál um tilnevning av serligum verjum m.a. tá ið vandi er fyri ósambæriligum áhugamálum millum verjan og tann, sum verjumálið viðvíkur. Treytin er tó, at ásetingin vanliga ikki er til hindurs fyri, at ein framtíðarfulltrúi, sum eisini er fulltrúarveitarans hjúnafelagi, avhendar eina ogn, sum hjúnini eiga sum samogn. Tá ið fulltrúarveitarin og framtíðarfulltrúin eiga ogn sum samogn, eru áhugamálini í sambandi við sølu vanliga sambærilig. Hetta er eisini galdandi, um ogn verður avhendað barni, tey eiga saman. Eru í viðurskiftum í sambandi við eina ítøkiliga atgerð umstøður, t.d. við avtalum ella á annan hátt, ið benda á, at fulltrúin og fulltrúarveitarin kunnu hava ósambærilig áhugamál, kann framtíðarfulltrúin ikki verða brúkt.

Eru ósambærilig áhugamál millum fulltrúarveitaran og ein framtíðarfulltrúa, og fleiri framtíðarfulltrúar eru útnevndir, sum kunnu virka sjálvir, kann avtalan verða gjørd við, at ein av hinum fulltrúunum virkar fyri fulltrúarveitaran. Tað er eisini galdandi, um framtíðarfulltrúar í øðrum lagi eru tilnevndir, sum kunnu taka sær av starvinum.

Er bara ein framtíðarfulltrúi tilnevndur, ella eru fleiri framtíðarfulltrúar, sum allir hava ósambærilig áhugamál í viðurskiftum við fulltrúarveitaran, og kann eingin subsidierur

framtíðarfulltrúi koma inn, kann ein verji sambært verjumálsreglunum verða tilnevndur til at virka fulltrúarveitarans vegna í sambandi við ta ítökiligu rættargerðina, treytað av at treytirnar fyri verjumál eru loknar. Framtíðarfulltrúarviðurskiftini verða í slíkum førum steðgað. Víst verður til § 24, stk. 1 í lógaruppskotinum og viðmerkingar til tað.

Til § 14

Ásetingin í § 14, 1. pkt í uppskoti merkir, at tann, ið hevur framtíðarfulltrú í fíggarligum viðurskiftum, skal halda fulltrúarveitarans pengar skildar frá sínum egnu.

Eftir ásetingini má framtíðarfulltrúin ikki blanda fulltrúarveitarans og sínar egnu pengar saman. Fulltrúarveitarans pengar mugu sostatt ikki verða settir inn á somu bankakontu sum pengar framtíðarfulltrúans. Reiðupeningur, sum er í framtíðarfulltrúans varðveitslu, skal eisini varðveitast fyri seg, t.d. í brævbjálva við fulltrúarveitarans navni á.

Framtíðarfulltrúi, sum er gift/ur við ella samlivi við fulltrúarveitaran, er tó eftir ásetingini í § 14, 2. pkt. undantikin frá hesum kravi. Ásetingin er sostatt ikki til hindurs fyri, at ein hjúnafelagi ella samlivi, sum verður framtíðarfulltrúi, framhaldandi kann hava t.d. felags bankakontu sum fulltrúarveitari.

Til § 15

Eftir ásetingini í uppskoti kann framtíðarfulltrúin ikki fulltrúarveitarans vegna geva gávur.

Við gávu skilst í samsvari við vanligt lögfrøðiligt mál ein heilur ella fyri ein part viðurlagsfríur ognarfyrirminur.

Avmarkingin í heimild framtíðarfulltrúans til at geva gávur fulltrúarveitarans vegna er tó sambært 2. pkt. í ásetingini ikki galdandi fyri vanligar gávur, um virðið ikki stendur í skeivum lutfalli við fulltrúarveitarans kor. Metingarstöðið "vanligar gávur, um virðið ikki stendur í skeivum lutfalli við fulltrúarveitarans kor" svarar til § 30, stk. 1,2. pkt. í lov om Ægteskabets Retsvirkninger um heimild hjá hjúnafelaga at geva hvør øðrum gávur við ongum hjúnasáttmála. Sostatt skal talan vera um gávur, sum eru innan fyri rímiligar fíggarligar karmar í viðkomandi umhvørvi, og sum siðvenja er at geva á hvørjum ári. Gávur í sambandi við t.d. jól, føðingardag og brúdleypsdag eru sostatt fevndar av hesum.

Tá ið mett verður, um ein gáva er vanlig í framtíðarfulltrúarviðurskiftum, verður eisini tikið við, um talan er um framhald av fulltrúarveitarans gerðum higartil. Um tað er so, talar tað fyri, at gávan er vanlig.

Sambært 2. pkt. í ásetingini í uppskoti kann framtíðarfulltrúin eisini geva gávur, sum eru ásettar við framtíðarfulltrúnni. Ásetingin merkir ein heimild frá fulltrúarveitaranum til at tryggja, at stórar, ætlaðar gávuhandanir verða framdar. Tað kann t.d. vera í førum, har fulltrúarveitarin langt frammanundan hevur avrátt, at barnið skal fáa eitt summarhús ella bát, tá ið fulltrúarveitarin ikki longur brúkar tey.

Treytin fyri, at undantakið til gávuforbóðið kann verða brúkt í hesum førum, er, at fulltrúarveitarin greiðliga hevur tikið avgerð um gávuna í framtíðarfulltrúnni. Fulltrúarveitarin letur tað soleiðis ikki upp í hendurnar á framtíðarfulltrúanum at meta um innihaldið í gávu, og hvørjum gávan verður givin. Sum framhald av hesum eru vanliga ikki

orsøk at hugsa um áhugamálsstríð millum fulltrúarveitaran og framtíðarfulltrúan, sbr. § 13 í lógaruppskotinum í slíkum förum.

Til § 16

Eftir ásetingini í uppskoti kann framtíðarfulltrúin í fíggjarligum viðurskiftum ikki binda fulltrúarveitaran við veðhaldi ella aðrari trygd fyri skuld hjá triðjamanni.

Ásetingin svarar til og er ætlað sama virkisøki sum forboðið móti borgan í § 27 í lóg um verjumál. Tað merkir m.a., at forboðið móti borgan fevnir um alla borganina, t.e. ikki bara fyri skuld hjá triðjamanni, men eisini fyri at triðimaður ikki ger ólógligar gerðir, sum óttast verður fyri. Tað merkir eisini, at trygðin t.d. ikki bara fatar um at seta í veð, men eisini játtan av afturhaldsrætt og trygðarflutning o.a.

Til § 17

Ásetingin í uppskoti stillar framtíðarfulltrúans heimild til at fáa goldið allar neyðugar kostnaðir av at taka sær av starvinum. Ásetingin hevur til endamáls at tryggja, at framtíðarfulltrúin sum eitt minstamat fær sínar beinleiðis útreiðslur av starvinum goldnar.

Ásetingin merkir, at framtíðarfulltrúin - um ikki annað er ásett í fulltrúnni - av fulltrúarveitarans pengum kann fáa neyðugan kostnað goldnan til at taka sær av tí starvi, ásett er í framtíðarfulltrúnni. Tað kann t.d. vera útreiðslur, ið standast av at skriva læknávátan um fulltrúarveitarans heilsustøðu, sum verður brúkt, tá ið Familjufyrisingin tekur avgerð um íverksetan, sbr. § 5 í lógaruppskotinum, ella flutningsútreiðslur til fundir, har neyðugt er, at framtíðarfulltrúin mótir persónliga. Tað kann eisini vera tað ómaksgjald, sum framtíðarfulltrúin skal rinda fyri at senda inn umbøn til Familjufyrisingina um at seta fulltrúnna í gildi, sbr. § 29 í lógaruppskotinum.

Um fulltrúarveitari vil veita framtíðarfulltrúanum eitt veruligt viðurlag, er í ásetingini einki til hindurs fyri tí. Fulltrúarveitari kann sostatt áseta tað í framtíðarfulltrúnni ella á annan bindandi hátt.

Til § 18

Ásetingin í uppskoti snýr seg um endurgjaldsábyrgd framtíðarfulltrúans.

Ásetingin merkir, at setur framtíðarfulltrúi sínar skyldur til viks, hevur hann endurgjaldsábyrg mótvegis fulltrúarveitara fyri tann skaða, ið verður elvdur av tilætlan ella av óansni. Ásetingin stuðlar sostatt §§ 12-17 í lógaruppskotinum og hevur til endamáls at verja fulltrúarveitaran ímóti fulltrúa, sum ikki við ábyrgd røkir sítt starv til lítar. Ásetingin svarar til § 31 í lóg um verjumál um endurgjaldsábyrgd hjá verja mótvegis tí, ið er undir verju.

Til § 19

§ 19 í uppskoti merkir, at landsstýrismaðurin kann áseta reglur um skyldur og viðurløg hjá framtíðarfulltrúum og subsidierum framtíðarfulltrúum, eisini um skyldu til at føra roknskap og eitt ovara rmark fyri viðurløg.

Heimildin skal m.a. kunna brúkast, um tórvur vísir seg at vera á at útgreina tær skyldur, sum standast av lógini, t.d. um tórvur vísir seg at vera á at áleggja framtíðarfulltrúum í fíggjarligum viðurskiftum at føra veruligan roknskap ella annars áseta reglur um skjalprógv fyri gjørdar atgerðir, sum framtíðarfulltrúin skal varðveita. Heimildin kann eisini verða nýtt til at áseta reglur, sum forða fyri at kroysta ella misbrúka ein veikan fulltrúarveitarara, sum er bundin av einum framtíðarfulltrúa, at avmarka heimildina hjá framtíðarfulltrúa at avtala seg til viðurlag og at seta mark fyri, hvussu stórt eitt viðurlag kann vera.

Til kapittul 5

Sambond við aðrar fulltrúir

Til § 20

Ásetingin í uppskoti snýr seg um heimildina hjá framtíðarfulltrúa mótvegis øðrum fulltrúum, sum fulltrúarveitarin hevur boðað frá.

Sambært stk. 1. í ásetingini í uppskoti, kann ein framtíðarfulltrúi í fíggjarligum viðurskiftum kalla aftur aðrar fulltrúir, sum fulltrúarveitari hevur latið innan fyri fulltrúarøkið. Talan er um lógarásettan førleika hjá framtíðarfulltrúa, og tí er ikki neyðugt, at tað verður ásett í framtíðarfulltrúnni.

Afturkallingin skal vera í samsvari við reglurnar í avtalulógini um tað.

Framtíðarfulltrúans heimild til - innan fyri fulltrúarøkið - at kalla aftur aðrar fulltrúir svarar sostatt til fulltrúarveitarans egnu heimild, men sum fylgja av teirri støðu, sum treytar, at framtíðarfulltrúin verður sett í verk, er ivasamt, um fulltrúarveitarin í royndum hevur møguleika at brúka heimildina.

Fulltrúir, sum ikki verða tiknar aftur, halda fram at vera í gildi. Tað er galdandi, sama um fulltrúarveitarin hevur boðað frá teimum fyri ella eftir, at framtíðarfulltrúin varð sett í verk.

Sambært stk. 2 í ásetingini í uppskoti, fær framtíðarfulltrúin í fíggjarligum viðurskiftum fulltrú til at veita øðrum persónum fulltrú fulltrúarveitarans vegna at taka sær av neyvari avmarkaðum fíggjarligum viðurskiftum innan fyri framtíðarfulltrúarøkið. Tað kann t.d. vera fulltrú til fulltrúarveitarans banka um at halda fram við at rinda fulltrúarveitarans húsaleigu við gjaldsskipanini, ella ein tinglýsingarfulltrú til ein advokat, sum vátar ein handil viðvíkjandi fulltrúarveitarans ognum. Ein slík fulltrú kann tó ikki fevna um gerðir, sum framtíðarfulltrúin, sbr. kapitli 4 í lógaruppskotinum ikki sjálvur kann gera vegna fulltrúarveitaran.

Í sambandinum við stk. 2 er eisini talan um eina lógarásetta heimild hjá framtíðarfulltrúa, og tað er tí ikki neyðugt, at nøkur áseting er gjørd um tað í framtíðarfulltrúnni.

Til kapittul 6

Eftirlit

Til § 21

Í stk. 1 í ásetingini verður skotið upp, at Familjufyrisingin er eftirlitsmyndugleiki í sambandi við framtíðarfulltrúar og subsidierar framtíðarfulltrúar.

Stk. 2 í ásetingini í uppskoti ásetur eftirlitið, hvat skal eyðkenna eftirlitið, og av hvørjum slag tað skal vera.

Stk. 2 merkir, at um Familjufyrisitingin við áheitan ella á annan hátt verður varug við viðurskifti, sum mugu haldast at ganga ímóti fulltrúarveitarans áhugamálum, kann Familjufyrisitingin seta í verk kanning av viðurskiftunum. Tað verður Familjufyrisitingin, sum ítøkiliga metir, um áheitanin gevur grundir til at fara undir eitt eftirlitsmál við tí atliti at kanna, um fulltrúarveitarans áhugamál veruliga ikki verða røkt av framtíðarfulltrúanum. Hetta er í fòrum, um reglurnar í lógaruppskotinum, serliga kapittul 4 um skyldur framtíðarfulltrúans, eru settar til viks.

Ein og hvør kann senda eina áheitan inn, og hon kann koma frá avvarðandi til fulltrúarveitara, røktarheimi, sjúkrahúsi o.o. Treytað av kanningarúrslitinum kann Familjufyrisitingin gera av at steðga fulltrúnni.

Við lógaruppskotinum verður ikki miðað eftir at áseta skyldu hjá almennum myndugleikum ella privatum at siga Familjufyrisitingini frá. Um frágreiðing kann ella skal verða skrivað Familjufyrisitingini, veldst tí um lóggávuna annars, sum ikki verður ávirkað av lógaruppskotinum.

Familjufyrisitingin hevur eisini heimild til av sínum eitingum at fara undir eitt eftirlitsmál, um Familjufyrisitingin á annan hátt enn eftir áheitan frá triðjaparti verður varug við viðurskifti, sum eiga at verða kannað.

Ásetingin í stk. 3 merkir, at tann, ið hevur framtíðarfulltrú, eftir áheitan skal geva Familjufyrisitingini tær upplýsingar, ið eru neyðugar fyri eftirlitið, og gera eftir boðum frá Familjufyrisitingini. Ásetingin svarar til § 1, stk. 2, í bekendtgørelse nr. 453 af 28. april 2010 for Færøerne om værgemål. Framtíðarfulltrúin hevur sostatt skyldu eftir áheitan at leggja fram upplýsingar um sínar gerðir hjá Familjufyrisitingini.

Framtíðarfulltrúin fær eisini skyldu til at gera eftir boðum frá eftirlitinum. Tað kann t.d. vera eini boð um veruliga roknskaparførslu við atliti at eini neyvvari meting um, hvussu framtíðarfulltrúin røkir starvið. Tað kann eisini vera boð um at gera ella lata vera við at gera ávísar gerðir, t.d. at geva eina ætlaða gávu, sum ikki er innan fyri karmarnar av § 15 í lógaruppskotinum, ella til at rinda eina upphædd til fulltrúarveitara, sum fer upp um upphæddina fyri eina vanliga gávu í tí ítøkiliga fòrinum, um framtíðarfulltrúin hevur latið eina gávu, sum stríðir ímóti § 15.

Í tann mun framtíðarfulltrúin skúgvar eini boð frá Familjufyrisitingini til viks, kann Familjufyrisitingin taka avgerð um at seta framtíðarfulltrúina úr gildi fyri viðkomandi fulltrúa.

Stk. 4 í ásetingini í uppskoti merkir, at Familjufyrisitingin annars kann fáa til vega allar neyðugar upplýsingarfyri at taka sær av eftirlitinum. § 7 stk. 2 og 3 í uppskotinum verða í tí sambandi nýtt samsvarandi, og víst verður til viðmerkingarnar til nevndu ásetingar.

Til kapittul 7

Afturkalling og broyting av ein framtíðarfulltrú

Til § 22

Ásetingin í uppskoti snýr seg um afturkalling og broyting av framtíðarfulltrúum.

Sambært stk. 1 í ásetingini í uppskoti kann framtíðarfulltrú verða tikin aftur og broytt av fulltrúarveitarara. Í samsvari við § 3 stk. 3 í uppskotinum, har ein fulltrúarveitari einsamallur kann stovna eina framtíðarfulltrú, kann ein framtíðarfulltrú bara verður broytt við at stovna nýggja framtíðarfulltrú, sum fevnir um bæði ásetingar higartil, sum framhaldandi skulu galda, og møguligar nýggjar ella broyttar ásetingar. Hetta tryggjar so hvørt, at innihald og vav í fulltrúnni er greitt.

Áðrenn hon er váttað fyri Familjufyrisitingini, er ein framtíðarfulltrú ikki stovnað sambært lógaruppskotinum. Til ta tíð kann fulltrúarveitarin bæði broyta og strika fulltrúina.

Tá ið framtíðarfulltrúin er stovnað sambært lógaruppskotinum – altso aftan á váttanina fyri Familjufyrisitingini – skal afturkalling av eini framtíðarfulltrú, sum ikki er sett í gildi, sambært stk. 2 í ásetingini verða gjørd í samsvari við reglurnar um at stovna framtíðarfulltrú, á sama hátt, sum fulltrúin er stovnað, t.e. gjøgnum Familjufyrisitingina.

Afturkalling og stovnan av nýggjari fulltrú skulu verða gjørdar hjá Familjufyrisitingini. Familjufyrisitingin tryggjar, at fulltrúin, ið longu er stovnað, verður strikað, og kanska verður nýggja fulltrúin sett í staðin.

Eftir stk. 3 í ásetingini kann framtíðarfulltrú, sum sett er í gildi, verða tikin aftur ella broytt. Broyting ella afturkalling er tó eftir stk. 3 treytað av, at fulltrúarveitarin er førur fyri at skilja týðningin av broyting ella afturkalling av framtíðarfulltrúnni. Familjufyrisitingin ger hesa meting, og Familjufyrisitingin skal sostatt kanna eftir, um afturkallingartreytirnar eru loknar. Um hugtakið ”skilja týðningin” verður víst til § 4, stk. 2 í uppskotinum og viðmerkingarnar til tað.

Heimildin hjá Familjufyrisitingini at fáa til vega upplýsingar o.a. í eftirlitsmálum verður nýtt samsvarandi í líknandi støðum. Víst verður til § 21, stk. 4 í uppskotinum og viðmerkingarnar til tað.

Familjufyrisitingin kann eisini kalla fulltrúarveitaran inn til eina samrøðu í sambandi við at upplýsa málið fyri at meta um, hvussu viðkomandi skilir afturkallingina ella broytingina.

Til § 23

Ásetingin í uppskoti snýr seg um heimildina hjá privatum eftirliti at kalla eina framtíðarfulltrú aftur.

Eftir ásetingini í uppskoti hevur tann, sum frá fulltrúarveitaranum skal hava eftirlit við framtíðarfulltrúunum, sbr. § 2, stk. 3 í uppskotinum, heimildir til heilt ella fyri ein part at kalla aftur eina framtíðarfulltrú, sum sett er í gildi, um loyvi til tess er ásett í fulltrúnni. Afturkallingin verður gjørd hjá Familjufyrisitingini.

Ásetingin gevur sostatt bara tí privata eftirlitinum afturkallingarheimildir, um fulltrúarveitarin hevur gjørt áseting um tað. Ásetingin sigur, at afturkallingartilgongdin fevnir um framtíðarfulltrúina í síni heild ella parti av henni, t.d. eina serstaka uppgávu í sambandi við handil við virðisbrøvum. Tað merkir eisini, at atgongd til afturkalling kann fevna um ein ella

fleiri av framtíðarfulltrúunum. Er afturkalling í viðurskiftum hjá einum framtíðarfulltrúa, halda fulltrúarviðurskiftini hjá hinum fram.

Eisini verður við ásetingini í uppskoti lagt upp til, at afturkallingin verður gjørd hjá Familjufyrisitingini. Hetta verður sæð í samanheingi við § 27 í uppskotinum um at tinglýsa avgerðir hjá Familjufyrisitingini, sum viðvíkja framtíðarfulltrúum í persónbókini. Tá ið privata eftirlitið verður afturkallað hjá Familjufyrisitingini, tryggjar tað samstundis, at afturkallingin verður almannakunngjørd og fær virknað við tinglýsingini. At afturkallingin hendir hjá Familjufyrisitingini merkir tó ikki, at Familjufyrisitingin skal taka avgerð um tað. Familjufyrisitingin skal bara taka sær av tinglýsingini og móguliga boða viðkomandi persónum frá.

Við tí atliti at tryggja fulltrúarveitarar neyðugu hjálpina tá ið tað privata eftirlitið kallar framtíðarfulltrúina aftur, verður skotið upp, at eftirlitið fær rætt til at biðja Familjufyrisitingina um at fara undir eitt verjumál.

Til § 24

Ásetingin í uppskoti snýr seg um at steðga einari framtíðarfulltrú orsakað av fulltrúarveitarans viðurskiftum.

Eftir stk. 1 í ásetingini steðgar framtíðarfulltrúin, um fulltrúarveitarin kemur undir verjumál. Treytin er, at í sambandi við at áseta verjumál verður lagt upp fyri, at framtíðarfulltrúin steðgar, at verjumálið – um treytirnar eru loknar - fevnir um tey viðurskifti, sum áður vórðu fevnd av framtíðarfulltrúnni.

Verjumál merkir tó ikki í øllum førum, at framtíðarfulltrúin steðgar. Framtíðarfulltrúin steðgar ikki, um verjumálið viðvíkur ávísium viðurskiftum, sum ikki eru fevnd av framtíðarfulltrúnni, ella um tann, ið hevur framtíðarfulltrú, er forðaður í at taka sær av henni, sbr. lógaruppskoti §§ 12, 13 og 15. Framtíðarfulltrúin steðgar sostatt ikki orsakað av verjumáli fyri fulltrúarveitaran, um verjumálið viðvíkur ávísium viðurskiftum, sum ikki eru fevnd av framtíðarfulltrúnni, t.d. søla av fastari ogn fyri ein fulltrúarveitarar, sum hevur boðað frá framtíðarfulltrú í persónligum viðurskiftum. Framtíðarfulltrúin steðgar ikki, um verjumálið er sett í verk til at taka sær av ávísium viðurskiftum, tí at framtíðarfulltrúin eitt skifti er forðaður í at taka sær av starvinum, t.d. av vanda fyri áhugamálsstríði í ávísu viðurskiftunum. Verður serligur verji tilnevndur í samsvari við § 47 í verjumálslóginum, sum skotið verður upp í § 32, nr. 3 í hesi lóg, fer ein framtíðarfulltrú sostatt ikki at steðga av teirri orsök.

Sambært stk. 2 í ásetingini í uppskoti steðgar framtíðarfulltrúin eisini, um fulltrúarveitarin doyr. Í tí føri hevur fulltrúarveitarin ikki longur fulltrú til ella móguleikar fyri at virka, og harvið er grundarlagið undir framtíðarfulltrúnni ikki longur til staðar.

Sambært stk. 3 í ásetingini í uppskoti verða heimildir fulltrúans og verjumál, tá ið fulltrúarveitari doyr, brúkt samsvarandi framtíðarfulltrúnni. Tá ið steðgað verður í sambandi við deyða ella verjumál kann framtíðarfulltrúin – til neyðug tiltøk verða sett í verk av deyðsbúgvum ella verju - gera tær rættargerðir, sum neyðugar eru fyri at verja búgvum ella (fyrirverandi) fulltrúarveitarar ímóti missi, sbr. § 24 í avtalulóginum.

Til § 25

Ásetingin í uppskoti snýr seg um at steðga framtíðarfulltrú orsakað av viðurskiftum framtíðarfulltrúans.

Eftir stk. 1 í ásetingini steðgar ein framtíðarfulltrú, um framtíðarfulltrúin sigur starvið frá sær, kemur undir verjumál ella hevur stovnað eina framtíðarfulltrú, sum sett er í gildi. At steðga framtíðarfulltrú sum fylgja av framtíðarfulltrúans viðurskiftum kann sostatt sum tað fyrsta koma upp á tal, um viðkomandi sigur starvið frá sær, t.d. um tað vísir seg at vera víðfevndari enn hildið, tá ið fulltrúin varð stovnað.

At steðga kann í øðrum lagi koma upp á tal, um framtíðarfulltrúin kemur undir verjumál og sostatt ikki til fulnar er førur fyri at taka sær av sínum egnu viðurskifti.

At steðga kann í triðja lagi koma upp á tal, um framtíðarfulltrúin hevur stovnað eina framtíðarfulltrú, sum verður sett í gildi. Í slíkari støðu er framtíðarfulltrúin ikki førur fyri at taka sær av sínum egnu viðurskiftum.

Stk. 2 í ásetingini í uppskoti merkir, at eru aðrir framtíðarfulltrúar ella subsidierir framtíðarfulltrúar, sum framhaldandi kunnu taka sær av starvinum, heldur framtíðarfulltrúin fram at vera í gildi við avvarðandi fulltrúa. Við avgerð hjá Familjufyrisitingini um at seta framtíðarfulltrúina í gildi, hevur Familjufyrisitingin tikið støðu til, um allir framtíðarfulltrúar og subsidierir framtíðarfulltrúar lúka treytirnar fyri at taka sær av starvinum, og í teimum førum ein framtíðarfulltrú hevur forfall, eru hinir - ella subsidieru - fulltrúarnir sostatt longu løggildaðir at virka í staðin.

Til § 26

Ásetingin í uppskoti snýr seg um heimildina hjá Familjufyrisitingini til at fáa eina framtíðarfulltrú at steðga.

Eftir ásetingini í uppskoti kann Familjufyrisitingin uttan fyri tey føri, sum fevnd eru av §§ 24 og 25, taka avgerð um at steðga einari framtíðarfulltrú, og eisini fyri ein part at steðga, um treytirnar fyri at seta hana í verk, sbr. § 8, ikki longur er til staðar. Ásetingin í uppskoti er ein fylgja av § 21 í uppskotinum, har ásett er, at Familjufyrisitingin hevur eftirlit við framtíðarfulltrúunum.

Ásetingin merkir, at eru viðurskifti, ið gera tað ivasamt at varðveita fulltrúina, kann Familjufyrisitingin steðga henni. Eitt slíkt føri kann t.d. vera, um ivi tekur seg upp um evnini hjá framtíðarfulltrúa at taka sær av starvinum ella onnur viðurskifti, sum kunnu elva til grundaðan iva, um framtíðarfulltrúarviðurskiftini kunnu virka á trygghan hátt. Knýtir óvissan seg bara til ávísan part av framtíðarfulltrúnni ella til ein ávísan framtíðarfulltrúa, kann Familjufyrisitingin steðga viðkomandi parti av framtíðarfulltrúnni ella steðga framtíðarfulltrúnni viðvíkjandi ávísa fulltrúanum. Í førum, har ið ítøkiligur illgruni er, verður annars víst til § 8 stk. í uppskotinum og viðmerkingarnar til tað.

Skipanin við framtíðarfulltrú er hugsað sum eitt einfalt og privatrættarligt alternativ til verjumál, og skipanin er tí ikki egna til at taka støðu til torgreind stríðsmál o.a. Í tann mun tað í sambandi við eftirlitið hjá Familjufyrisitingini koma viðurskifti undan kavi, sum gera tað ivasamt at varðveita framtíðarfulltrúina, er tað ikki meiningin, at Familjufyrisitingin við umfatandi kanningum o.ø. roynir at útvega grundlag fyri at avgera torgreind stríðsmál. Kunnu ivasomu viðurskiftini ikki verða avváttað við teimum kanningartiløkum, sum

Familjufyrisitingin kann gera innan fyri skipanarkarmin, skal framtíðarfulltrúin verða sett úr gildi.

Í teimum førum at ein framtíðarfulltrú steðgar, og tað ikki eru aðrir framtíðarfulltrúar ella subsidierir framtíðarfulltrúar, kann Familjufyrisitingin taka stig til at fara undir eitt verjumál, sbr. § 32, nr. 2 í uppskotinum, har skotið verður upp at broyta § 16, stk. 2 í verjumálslóginum.

Til § 27

Ásetingin í uppskoti snýr seg um at tinglýsa avgerðir hjá Familjufyrisitingini.

Stk. 1 í ásetingini í uppskoti merkir, at avgerð hjá Familjufyrisitingini um at seta í verk afturkalling, broyting ella steðg av eini framtíðarfulltrú hefur gildi frá teirri løtu, avgerðin verður tinglýst í persónbókini.

Stk. 1 merkir sostatt í fyrsta lagi, at avgerð hjá Familjufyrisitingini um at seta í verk, kalla aftur, broyta ella steðga framtíðarfulltrú skal tinglýsast í persónbókini. Endamálið við tí er á einfaldan hátt at tryggja triðjamanni møguleika at gera seg kunnugan við ta framtíðarfulltrú, sum til eina og hvørja tíð er galdandi.

Stk. 1 merkir í øðrum lagi, at avgerðir hjá Familjufyrisitingini hava virknað frá teirri løtu, at avgerðin verður tinglýst í persónbókini og sostatt er alment til fals. Tann rættarvirknaður, sum avgerð hjá Familjufyrisitingini hefur á framtíðarfulltrúina, hefur sostatt virknað frá tinglýsingini, har allir viðkomandi partar hava møguleika fyri at gera seg kunnugar við hann. Um Familjufyrisitingin t.d. tekur avgerð um at steðga framtíðarfulltrúnni, fellur framtíðarfulltrúans fulltrú til at umboða fulltrúarveitaran burtur frá hesi løtu. Avtalur, sum framtíðarfulltrúin ger, eftir at avgerð hjá Familjufyrisitingini er tinglýst, er sostatt ikki bindandi fyri fulltrúarveitaran.

Stk. 2 í ásetingini í uppskoti merkir, at um eitt privat eftirlit kallar aftur framtíðarfulltrúina ella ein part av henni hjá Familjufyrisitingini, hefur tað eisini gildi frá tí løtu, hetta er tinglýst. Annars verður víst til § 23 í uppskotinum og viðmerkingarnar til tað.

Stk. 3 í ásetingini í uppskoti merkir, at verður Familjufyrisitingin eftir áheitan ella á annan hátt varug við, at ein framtíðarfulltrú er steðgað av øðrum orsøkum enn eftir avgerð hjá Familjufyrisitingini, ella at ein framtíðarfulltrú ella subsidierur fulltrúi ikki longur tekur sær av starvinum, gevur Familjufyrisitingin tinglýsing boð um tað. Á tann hátt verður tryggjað, at steðgurin verður gjørdur alment kunnigur.

Til kapitl 8

Kæra og ómaksgjald

Til § 28

Ásetingin í uppskoti snýr seg um at kæra avgerð hjá Familjufyrisiting sambærtlóginum til Kærunevndina í almanna-, familju- og heilsumálum.

Stk. 1 í ásetingini í uppskoti ásetur skaran av teimum, ið hava rætt at kæra, at vera fulltrúarveitarin, fulltrúarveitarans hjúnafelagi ella samlivi, framtíðarfulltrúar og subsidierir

framtíðarfulltrúar. Skarin av fólki við kærurættindum eru sostatt persónar, sum beinleiðis verða ávirkaðir av viðurskiftum í framtíðarfulltrúnni.

Stk. 2 í ásetingini í uppskoti merkir, at kærufreistin er fyra vikur frá tí, at avgerðin er tinglýst í persónbókini, tá talan er um avgerðir tiknar sbr. § 27, stk. 1 í uppskotinum, t.e. avgerð hjá Familjufyrisitingini um at seta í verk, kalla aftur, broyta ella steðga framtíðarfulltrú.

Ásetingin merkir eisini, at kærufreistin fyri aðrar avgerðir eru fyra vikur eftir, at kærarin hevur fingið boð um avgerðina.

Verður kærufreistin ikki hildin, merkir hetta sum meginregla, at kæran ikki verður viðgjørd. Í samsvari við vanligar fyrisitingarrættarligar meginreglur kann ein kæra tó verða viðgjørd, um borið kann verða yvir við, at freistin ikki er hildin.

Til § 29

Ásetingin snýr seg um at áseta ómaksgjald fyri at senda inn umbønir um at seta í verk framtíðarfulltrú.

Eftir ásetingini í uppskoti kunnu verða ásettar reglur um, at eitt ómaksgjald verður goldið, tá ið umbøn verður send inn um at seta framtíðarfulltrú í gildi.

Reglur kunnu eisini verða ásettar um, hvussu og nær ómaksgjaldið skal verða goldið, og hvussu stórt tað skal vera.

Sambært § 3, stk. 2 í uppskotinum fæst ein heimild til vega at stovan eina framtíðarfulltrú elektroniskt við at nýta eina talgilda loysn, um ein slík verður tøk til tað. Við verkætlanini “Talgildu Føroyar” verða talgildar loysnir settar í verk so líðandi á einum felags portali, ein sokallaður Tænastuportalur. Hugsast kann, at skipanin við framtíðarfulltrú verður ein partur av hesari talgildu loysnini hjá Talguldu Føroyum ella beinleiðis hjá Familjufyrisitingini.

Skotið verður upp, at ein heimild fæst til vega at áseta nærri reglur um ómaksgjald fyri umbønir um at seta í verk framtíðarheimildir, sum kann vera við til at fíggja eina møguliga talgilda loysn av skipanini við framtíðarfulltrú.

Ætlanin er tí ikki at áseta nærri reglur um ómaksgjald, fyrr enn ein møgulig talgild loysn verður til stovnan v.m. av framtíðarfulltrú verður tøk.

Til kapittul 9

Ígildiskoma o.a.

Til § 30

Gildiskomuáseting. Eftir ætlan kemur lógaruppskotið í gildi 1. januar 2022.

Skotið verður upp, at landsstýrismaðurin í kunngerð ásetir, nær § 3, stk. 2 kemur í gildi.

Við ásetingini í uppskoti í § 3, stk. 2 fæst ein heimild til vega at stovan eina framtíðarfulltrú elektroniskt við at nýta eina talgildu loysnina, um ein slík kann verða tøk til tað. Við verkætlanini “Talgildu Føroyar” verða talgildar loysnir settar í verk so líðandi á einum felags portali, ein sokallaður Tænastuportalur. Hugsast kann, at skipanin við framtíðarfulltrú verður

ein partur av hesari talgildu loysnini hjá Talguldu Føroyum, ella at Familjufyrisitingin mennir eina talgilda loysn.

Víst verður annars til viðmerkingarnar til § 3 í uppskotinum.

Til § 31

Til nr. 1

Broytingin í § 16, stk. 1 í verjumálslóginum, merkir, at skarin av persónum, sum kunnu seta fram umbøn um verjumál ella um ógilding ella broyting av verjumál verður víðkaður.

Skarin av persónum við rættindum, ið kunnu seta fram umbøn um verjumál fyri ein persón, er í dag hesin sami, næstringar hjá hesum sama, verji hjá hesum sama ella serligi verji, kommunustýri, økisráð og lögreglustjóri. Sum fylgja av skipanini í uppskoti um framtíðarfulltrúir, merkir broytingin, at eisini framtíðarfulltrúarnir fáa fulltrú til at biðja um, at verjumál verða ásett.

Broytingin í uppskoti merkir harumframt, at tann, sum eftir § 2, stk. 3 í uppskotinum av fulltrúarveitara hevur fingið sum uppgávu at hava eftirlit við fulltrúa (tað privata eftirlitið), kann biðja Familjufyrisitingina um at áseta verjumál í sambandi við, at hesin sami kallar framtíðarfulltrúina aftur. Talan er um lógarásetta heimild til tað, og tað er sostatt ikki neyðugt, at tað í framtíðarfulltrúnni er ásett, at eftirlitið hevur hesa heimild.

Til nr. 2

Broytingin í § 16, stk. 2 í verjumálslóginum, merkir, at Familjufyrisitingin uttan umbøn kann fara undir eitt verjumál, har ein framtíðarfulltrú ikki verður sett í gildi, eftir at umbøn um tað er send inn, ella har framtíðarfulltrúin verður tikin aftur ella steðgar, sbr. kapitl 2 og 7 í lógaruppskotinum.

Endamálið við ásetingini er at tryggja, at persónar, sum hava tørv á tí, fáa neyðuga hjálp til at taka sær av sínum figgjarligu ella persónligu viðurskiftum, sama um framtíðarfulltrúin steðgar.

Um Familjufyrisitingin eftir at hava fingið eina umbøn um at seta í verk ikki setur framtíðarfulltrúina í gildi, kann Familjufyrisitingin í staðin fara undir eitt verjumál, um mett verður, at tørvur er á tí. Tað sama er í teimum førum, tá ið ein framtíðarfulltrú verður tikin aftur ella steðgar. At Familjufyrisitingin fer undir málið, fevnir um tey vanligu málsstigini eftir verjumálslóginum, um at boða viðkomandi persóni og avvarðandi frá sambært § 20 í verjumálslóginum.

Víst verður til §§ 4, 7 og 24-26 í lógaruppskotinum og viðmerkingarnar til tað.

Sambært § 13, stk. 2 í verjumálslóginum tekur Familjufyrisitingin avgerð um at seta í verk verjumál, uttan so at tað er ivasamt at viðgera eitt mál fyrisitingarliga, um persónar mótmæla verjumálinum. Mál, har Familjufyrisitingin sambært § 32, nr. 2 í uppskotinum fær heimild til at fara undir málið, tí framtíðarfulltrúin er steðgað ella ikki sett í gildi, er fevnt av lóg um verjumál § 13, stk. 2, og er tað ivasamt at avgera málið fyrisitingarliga, kann rætturin sambært § 13, stk. 3 í verjumálslóginum taka avgerð um verjumálið.

Til nr. 3

Uppskotið um at broyta § 47 í lóg um verjumál merkir, at serligur verji kann verða settur fyri fulltrúarveitaran, um framtíðarfulltrúin skal fara undir rættargerð við fulltrúarveitaran, ella um tað annars kunnu vera ósambærilig áhugamál í viðurskiftum við fulltrúarveitaran í sambandi við ta ella tær ávísu atgerðirnar. Avvarðandi støður skulu tí viðgerast á sama hátt sum samsvarandi mál á verjumálsøkinum. At serligur verji verður settur, merkir ikki, at framtíðarfulltrúin steðgar, men at verjin í sambandi við ítøkiligu atgerðina skal taka sær av fulltrúarveitarans áhugamálum.

Annars verður víst til § 13 í uppskotinum og viðmerkingarnar til tað.

Almannamálaráðið, dagfesting.

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur
landsstýrismaður

/ Eyðun Mohr Hansen

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1:

Fylgiskjal 2:

Fylgiskjal 3: